

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ
ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ»**

Звіт про управління (звіт керівництва)

**Фінансова звітність згідно з МСФЗ
за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року**

та Звіт незалежного аудитора

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»

ЗМІСТ

Звіт про управління (звіт керівництва)

1-7

Звіт незалежного аудитора

	Стор.
Загальна інформація про фінансову звітність	1
Звіт про фінансовий стан	2
Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток	3
Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)	4
Звіт про рух грошових коштів	5
1. Інформація про Розрахунковий центр	6
2. Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки	10
3. Основні засоби	18
4. Інвестиційна нерухомість	18
5. Нематеріальні активи	19
6. Інші фінансові активи	19
7. Інші нефінансові активи	20
8. Необоротні активи, утримувані для продажу	20
9. Грошові кошти	20
10. Інші фінансові зобов'язання	21
11. Інші нефінансові зобов'язання	21
12. Статутний капітал, резервні та інші фонди	21
13. Процентний дохід	23
14. Інші витрати	23
15. Інші прибутки (збитки)	23
16. Витрати з податку на прибуток	23
17. Прибуток на одну акцію	24
18. Характер та рівень ризиків, що пов'язані з фінансовими інструментами	24
19. Пруденційні показники	29
20. Потенційні зобов'язання	30
21. Справедлива вартість активів та зобов'язань	31
22. Операції з пов'язаними сторонами	32
23. Події після звітного періоду	33

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ (ЗВІТ КЕРІВНИЦТВА)**ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ»
ЗА 2021 РІК**

З метою представлення інформації користувачам, кому фінансова звітність загального призначення спрямована, і яка може бути обґрутовано очікуваною, щоб впливати на рішення, прийняті такими основними користувачами фінансової звітності загального призначення, з одночасним урахуванням вимог законодавства, обставин суб'єкта господарювання, ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ» (скорочена назва - ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР», далі – Розрахунковий центр) назначає наступне.

Звітування Товариства: розкрито у примітці 1 до Фінансової звітності.

Інформація про діяльність та організаційну структуру: розкрито у примітці 1 до Фінансової звітності.

Мета, цілі та стратегії досягнення цих цілей. Стратегічними планами Розрахункового центру є:

- створення нових та розвиток наявних сервісів,
- створення нових продуктів та послуг,
- оптимізація операційних процесів.

В частині створення нових та розвитку наявних сервісів пріоритетними напрямками є розширення переліку клірингових операцій, впровадження нових видів клірингових рахунків, FTP – сервіси для окремих операцій та реалізація можливостей швидкого переблокування клірингових активів щодо коштів між ринками корпоративних та державних цінних паперів.

Створення нових продуктів та послуг передбачає кліринг деривативів (в першу чергу – валютних свопів), вдосконалення ринку РЕПО з контролем ризиків та впровадження технологій клірингу за правочинами щодо цінних паперів, що укладаються з розрахунковим циклом T+n.

Оптимізація операційних процесів в першу чергу передбачає автоматизацію окремих клірингових операцій.

Істотними факторами, що можуть вплинути на діяльність Розрахункового центру є, в першу чергу, зміна та доопрацювання законодавства України щодо остаточності розрахунків, щодо можливості передачі клієнтом інвестиційній фірмі цінних паперів у якості забезпечення та інших питань, що стосуються клірингової діяльності. Також важливим фактором є реалізація Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України, Європейським банком реконструкції та розвитку, Американською торговельною палатою в Україні та Агентством США з міжнародного розвитку щодо створення національного механізму біржової торгівлі на ринках капіталу та організованих товарних ринках (NEXT-UA).

Інформація про дочірні компанії. Розрахунковий центр є материнською компанією і володіє часткою в розмірі 100% від розміру статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю "Міжрегіональний фондовий союз" (скорочена назва – ТОВ «МФС»), код за ЕДРПОУ – 24917996. ТОВ "МФС" перебуває в стані припинення.

Інформація про наявність філій або інших відокремлених структурних підрозділів. Розрахунковий центр не має філій або інших відокремлених структурних підрозділів.

Організаційна структура та керівництво. Органами управління та контролю Розрахункового центру є:

- Загальні збори –вищий орган управління;
- Наглядова рада – колегіальний орган, що здійснює захист прав акціонерів Розрахункового центру і в межах компетенції, визначені Статутом та Законом України «Про акціонерні товариства», здійснює управління Розрахунковим центром, а також контролює та регулює діяльність Правління;
- Правління – виконавчий орган, що здійснює управління поточною діяльністю Розрахункового центру.

Розподіл функцій між органами Розрахункового центру забезпечує ефективну систему внутрішнього контролю.

Станом на 31 грудня 2021 року організаційна структура Розрахункового центру сформована наступним чином:

- Правління;
- Підрозділи внутрішнього контролю, що підпорядковуються безпосередньо Наглядовій раді: служба внутрішнього аудиту, підрозділ з управління ризиками, підрозділ комплаєнс та фінансового моніторингу;
- Корпоративний секретар;
- Клірингова палата;
- Самостійний відділ, що підпорядковується голові Правління – відділ інформаційної безпеки;
- Відділи, що підпорядковуються членам Правління відповідно до розподілу повноважень:
 - Бухгалтерія;
 - Юридичний відділ;
 - Відділ про роботі з персоналом;
 - Адміністративний відділ;
 - Відділ розробки та супроводження програмного забезпечення;
 - Відділ локальних мереж, телекомунікацій та технічного забезпечення
 - Головний бухгалтер – Висоцька Світлана Василівна, заступник головного бухгалтера – Кудінова Алла Петрівна.

Станом на початок 2021 року штат Розрахункового центру складав 56 осіб, а станом на кінець 2021 року штат Розрахункового центру склада 41 особа.

Організаційна структура Розрахункового центру оприлюднена на власному вебсайті за посиланням <https://settlement.com.ua/pro-bank/org.html>

Вплив економічної ситуації на фінансовий стан та результати діяльності¹

За підсумками 2021 року зростання реального внутрішнього валового продукту (ВВП), за оцінками Національного банку України, становило близько 3%. Відновленню економіки сприяли стійкий споживчий попит, нарощування інвестицій підприємствами після кризи, а також рекордний урожай сільськогосподарських культур. Водночас економічне пожвавлення було повільнішим, ніж очікувалося. Серед причин – стрімке подорожчання енергоносіїв та їх дефіцит, вплив низьких врожаїв 2020 року, повільніше відновлення сектору послуг, обмежені потужності окремих виробничих секторів, суттєвіші втрати від пандемії, а також стрімкіша фіскальна консолідація. Саме завдяки сприятливим умовам торгівлі дефіцит поточного рахунку був незначним у 2021 році, однак надалі він помірно розшириться внаслідок зростання внутрішнього попиту.

Подальший прогрес у співпраці з Міжнародним валютним фондом (МВФ) є одним з основних чинників, які сприятимуть стійкішому економічному розвитку. Фінансування МВФ суттєво підтримало українську економіку у 2020–2021 роках. Співпраця з МВФ матиме не менш важоме значення і надалі – особливо в умовах нинішнього погіршення інформаційного фону на тлі напруженої геополітичної ситуації та посилення конкуренції країн з ринками, що розвиваються, за іноземний капітал через жорсткіші монетарні умови у світі.

Після проходження піку восени 2021 року інфляція знижувалась, але повільніше, ніж очікувалось, а фундаментальний інфляційний тиск навіть посилився. Наприкінці 2021 року інфляція знижувалась завдяки рекордним врожаям і корекції окремих світових цін на продовольство, ефектам від зміцнення гривні в попередні місяці, вичерпанню низької бази порівняння та посиленню монетарної політики. Стримували інфляцію також адміністративні рішення щодо фіксації тарифів на деякі житлово-комунальні послуги (ЖКП). У результаті зростання споживчих цін сповільнілося з пікових 11% у вересні до 10% у грудні.

Водночас швидшому сповільненню інфляції завадили перенесення на вартість товарів і послуг подальшого зростання світових цін на енергоносії та тиск з боку інших виробничих витрат бізнесу, у тому числі й на оплату праці. Також зберігався вплив стійкого споживчого попиту. Це, зокрема, мало наслідком подальше зростання базової інфляції до 7,9% на кінець року.

¹ * <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-ukrayini-pidvischiv-oblikovu-stavku-do-10>
<https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/>

За результатами торгів на організованих ринках капіталу протягом січня-листопада 2021 року обсяг торгів фінансовими інструментами склав 413,65 мільярдів гривень. Протягом січня-листопада 2021 року порівняно з даними аналогічного періоду 2020 року обсяг торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу збільшився на 46,39% (січень-листопад 2020 року – 282,56 мільярдів гривень).

Найбільший обсяг торгів за фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу протягом зазначеного періоду зафіксовано з облігаціями внутрішньої державної позики (ОВДП) – 407,58 мільярдів гривень (98,53% від загального обсягу торгів фінансовими інструментами на операторах організованих ринків капіталу протягом січня-листопада поточного року). Обсяг торгів деривативними контрактами (опціонними сертифікатами та ф'ючерсними контрактами) на операторах організованих ринків капіталу склав 56,31 мільйонів гривень, або 0,01%.

Обсяг торгів фінансовими інструментами протягом січня-листопада 2021 року на операторах організованих ринків капіталу на вторинному ринку становив 99,87% від загального обсягу торгів фінансовими інструментами протягом зазначеного періоду.

У січні-листопаді 2021 року обсяг торгів поза організованим ринком капіталу склав 512,17 мільярдів гривень. Торги деривативними контрактами за цей період склали 5,43 мільярдів гривень, або 1,06% від загального обсягу торгів поза організованими ринками капіталу.

Ліквідність та зобов'язання

Розрахунковий центр у звітному році у період до 30 червня 2021 року як банківська установа здійснював управління ліквідністю із використанням депозитних сертифікатів Національного банку України та облігацій внутрішньої державної позики.

Протягом першого півріччя 2021 року не зафіксовано жодного факту недотримання граничних значень економічних нормативів, встановлених Національним банком України для банківських установ.

З 01.07.2021 року єдиним інструментом фінансових інвестицій Розрахункового центру є облігації внутрішньої державної позики (ОВДП).

Враховуючи бізнес-профіль та специфіку діяльності, Розрахунковий центр визначає тривалість періоду повного і своєчасного виконання Розрахунковим центром своїх платіжних (розрахункових) зобов'язань під час стресової ситуації на рівні одного банківського дня. Відповідно, необхідний для цього обсяг високоякісних ліквідних активів на кожну дату має складати не менше 100% від зобов'язань Розрахункового центру. Таким чином, управління ліквідністю Розрахункового центру базується на тому принципі/припущені, що наявні необтяженні високоякісні ліквідні активи мають повністю покривати 100%-й відтік коштів клієнтів Розрахункового центру.

Технологічні ресурси та інформаційна безпека

Розрахунковий центр у своїй діяльності використовує спеціалізований програмний продукт (далі – СПП) власної розробки:

- прикладне програмне забезпечення "Клірингова Система", яке призначено для автоматизації процесів обліку та обігу клірингових активів щодо цінних паперів та клірингових активів щодо коштів на клірингових рахунках/субрахунках та виконання клірингових операцій;
- прикладне програмне забезпечення "Інтернет-кліринг", яке призначено для забезпечення віддаленого доступу учасників клірингу в режимі реального часу з використанням Web-технологій до клірингових рахунків/субрахунків та виконання операцій з кліринговими активами щодо цінних паперів та коштів, що обліковуються на клірингових рахунках/субрахунках.

Даний СПП розроблений з використанням світового досвіду створення надійних та безпечних автоматизованих систем, що використовуються для автоматизації процедур обліку та обігу клірингових активів щодо цінних паперів та коштів, процедур клірингу та розрахунків, та забезпечують необхідні швидкість та рівень автоматизації процесів вводу, передачі, обробки та зберігання інформації. СПП працює з використанням новітніх серверних платформ, операційних систем родини MS Windows та клієнт-серверних технологій.

Для забезпечення захисту інформації у Розрахунковому центрі створено Комісію з управління інформаційною безпекою публічного акціонерного товариства "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках" - постійно діючий колегіальний орган з впровадження системи управління інформаційною безпекою (далі – СУІБ) як комплексу організаційних, програмних, технічних і фізичних заходів, спрямованих на управління ризиками, що пов'язані з використанням у Розрахунковому центрі інформації та інформаційних технологій.

Серед основних заходів з розбудови СУІБ у 2021 році також можна виділити:

- придбання, встановлення та налагодження сучасного обладнання, що дозволило модернізувати систему відео-нагляду Розрахункового центру. Встановлене нове обладнання (відео реєстратори та комутатор мережі) підтримує вже існуючі аналогові камери та одночасно забезпечує повну сумісність з новими IP камерами, що дозволяє у подальшому поступово модернізувати всю систему відео-нагляду, що використовується;
- організацію та проведення робіт з сервісного обслуговування та оновлення системи пожежогасіння у серверних кімнатах Розрахункового центру;
- забезпечення контролю за доступом до інформаційних ресурсів Розрахункового центру шляхом: оформлення карток та надання доступу користувачам відповідно до Положення про розмежування доступу до інформаційних ресурсів публічного акціонерного товариства "Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках"; моніторингу та виявлення можливих каналів несанкціонованого витоку службової інформації з інформаційних систем Розрахункового центру за допомогою звітів ADAudit Plus щодо невдалих спроб аутентифікацій при вході з локальних робочих місць до домену Розрахункового центру, повідомлень щодо подій інформаційної безпеки, що формуються міжмережевим екраном на базі Fortinet FG-100E, звітів з управління інцидентами безпеки інформації та автоматизації процесу управління інцидентами безпеки інформації на базі ПЗ Safetica;
- прийняття участі у підготовці та затвердженні акта категоризації об'єкта критичної інфраструктури ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках» у складі робочої групи, що було створено наказом Голови Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №45 від 31.03.2021 «Про затвердження Переліку об'єктів критичної інфраструктури фінансового сектору».

Людські ресурси, інтелектуальний капітал, кадрова політика

Переважна більшість персоналу Розрахункового центру має, як мінімум, одну повну вищу освіту та не менше 10 років трудового стажу у цій чи у суміжних професіях.

Керівний склад має багатий професійний досвід: Голова Правління Ткаченко Олег Васильович має 26-річний досвід роботи у сфері біржової торгівлі, біржових технологій та клірингу.

Член Правління Константінов Олексій Анатолійович має 29-річний досвід роботи в сфері інформаційних технологій в ключових суб'єктах інфраструктури фінансових ринків (кліринг, депозитарна діяльність, банківська діяльність).

Член Правління Гнатюк Ірина Володимирівна має 18-річний досвід роботи на фінансовому ринку у юридичній та економічній сферах.

Член Правління Комісаров Євген Анатолійович протягом 18-ти років поспіль займав керівні посади у фінансовому секторі (на фондових біржах), має достатню сукупність знань, що відповідають основним напрямам діяльності Розрахункового центру, а саме глибоке розуміння існуючої інфраструктури та особливостей організації торгівлі цінними паперами та деривативами в Україні, знання сучасних світових тенденцій у розвитку торгової, клірингової, розрахункової та депозитарної діяльності.

Правління має достатню кваліфікацію для здійснення оперативного управління Розрахунковим центром, досягнення цілей та забезпечення розвитку діяльності. Базуючись на цих даних, можна зробити висновок, що інтелектуального капіталу Розрахункового центру достатньо і він використовується для безперервного функціонування, миттєвих антикризових процедур, а також, у цілях досліджень та розробок додаткових продуктів на майбутнє.

Протягом звітного періоду персонал Розрахункового центру забезпечив якісну профільну діяльність.

Кадрова програма Розрахункового центру передбачає наявність внутрішніх документів, що регулюють порядок підбору та адаптації персоналу. окремим внутрішнім документом затверджений порядок підбору, оцінки та обрання кандидатів в члені виконавчого органу.

В Розрахунковому центрі затверджені також внутрішні документи, що регламентують проведення навчання та перевірки знань персоналу з різних питань та напрямів діяльності:

- управління ризиками,
- фінансовий моніторинг,
- інформаційна безпека,
- охорона праці.

В Розрахунковому центрі проводиться також навчання працівників щодо дотримання норм законодавства та культури управління комплаєнс-ризиком, ураховуючи Кодекс поведінки (етики), а Наглядовою радою щорічно затверджується окремий бюджет для забезпечення підвищення кваліфікації працівників служби внутрішнього аудиту.

Також бюджет Розрахункового центру містить окрему статтю для проведення навчання та підвищення кваліфікації персоналу, в тому числі з метою вдосконалення операційної діяльності.

Реалізація відповідного навчання здійснюється шляхом участі працівників Розрахункового центру у різноманітних семінарах, тренінгах, конференціях, які стосуються діяльності Розрахункового центру зокрема та ринків капіталу України в цілому. Рішення про участь у відповідних заходах приймаються з урахуванням потреб Розрахункового центру.

Використання фінансових інструментів, що мало суттєвий вплив на оцінку активів, зобов'язань, фінансовий стан і доходи або витрати

Найбільш суттєвий вплив на фінансовий стан Розрахункового центру мали операції з ОВДП та депозитними сертифікатами Національного банку України. Отримані проценти за вкладеннями у ці фінансові інструменти є основним джерелом надходжень у 2021 році.

Завдання та політика щодо управління фінансовими ризиками, у тому числі політика щодо страхування кожного основного виду прогнозованої операції, для якої використовуються операції хеджування

Інформація про управління фінансовими ризиками розкрита у примітці 18 до Фінансової звітності.

Інформація щодо придбання власних акцій

У 2021 році Розрахунковим центром не здійснювався викуп власних акцій. Також не придавались акції/корпоративні права до портфеля Розрахункового центру.

Опис відносин з акціонерами та пов'язаними особами, вплив цих відносин на результат діяльності та здійснення управління ними

Відносини Розрахункового центру з його акціонерами регламентуються Статутом, іншими внутрішніми документами, нормами законодавства.

Окрім цього, затверджено Принципи (кодекс) корпоративного управління, який розміщено на сайті Розрахункового центру за посиланням <https://settlement.com.ua/pro-bank/disclosure.html>

Документ визначає та закріплює основні принципи й стандарти корпоративного управління Розрахункового центру, принципи захисту інтересів акціонерів, контрагентів та інших зацікавлених осіб, принципи прозорості прийняття рішень та інформаційної відкритості. Метою цього документу є формування та впровадження у практику Розрахункового центру належних норм та найкращої практики корпоративного управління, підвищення конкурентоздатності й інвестиційної привабливості, підвищення довіри до Розрахункового центру з боку клієнтів та інвесторів.

Кодекс корпоративного управління є обов'язковим для усіх акціонерів Розрахункового центру, посадових осіб органів управління та контролю, працівників Розрахункового центру.

Запропонована в Розрахунковому центрі ефективна, надійна та збалансована система корпоративного управління відповідає стратегії розвитку Розрахункового центру, що затверджена Наглядовою радою, а також довгостроковим інтересам і сприяє стабільноті роботи Розрахункового центру. Корпоративне управління в Розрахунковому центрі організоване з урахуванням розміру, особливостей діяльності, характеру й обсягів послуг, що надаються, профілю ризиків Розрахункового центру.

Розрахунковий центр відповідно до законодавства визначає перелік пов'язаних осіб.

Протягом першого півріччя 2021 року перелік пов'язаних осіб визначався відповідно до вимог, встановлених Національним банком України. Після трансформації Розрахункового центру в небанківську фінансову установу, у другому півріччі 2021 року пов'язані особи визначались відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 24 «Розкриття інформації про зв'язані сторони».

Розрахунковий центр здійснює операції з пов'язаними особами у відповідності до внутрішніх документів та вимог нормативно-правових актів. Операції з пов'язаними з Розрахунковим центром особами проводяться виключно на ринкових умовах, надання необґрунтованих переваг пов'язаним особам не допускається.

Розрахунковий центр розкриває інформацію про операції з пов'язаними особами у складі фінансової звітності у примітці 22.

Інформація про фінансові інвестиції

При здійсненні інвестиційної діяльності головною метою Розрахункового центру є дотримання оптимального співвідношення між отриманням прибутку та зменшенням фінансової надійності та погіршення якості управління ризиками ліквідності. Інвестиції мають нести в собі мінімальний ризик неповернення, а також надавати можливість швидкої ліквідації при незначних негативних наслідках для їх цін або взагалі без таких наслідків. Розрахунковий центр також може здійснювати інвестиційну діяльність з іншою, ніж одержання прибутку, метою, у випадках необхідності виконання вимог законодавства України або в процесі реалізації моделей управління ризиками Розрахункового центру як центрального контрагента.

Інвестиційна діяльність Розрахункового центру включає сукупність заходів, направлених на розробку та реалізацію стратегії з управління портфелем інвестицій з метою забезпечення нормальної діяльності Розрахункового центру як особи, яка провадить клірингову діяльність, збільшення прибутковості операцій, підтримання достатнього рівня ризику та ліквідності балансу.

Розрахунковий центр визначає наступні можливі напрями інвестицій:

- придбання державних цінних паперів, номінованих як у гривні, так і в іноземній валюті;
- розміщення коштів на вклади (депозити) в банках;
- придбання депозитних сертифікатів банків.

Розрахунковий центр здійснює інвестиції та операції з цінними паперами відповідно до законодавства України про цінні папери, інвестиційну діяльність та згідно з рішеннями Загальних зборів акціонерів, Наглядової ради Розрахункового центру. Внутрішніми принципами здійснення інвестицій Розрахунковим центром є:

- колегіальність прийняття рішення;
- централізація управління інвестиціями;
- централізований контроль за проведеними інвестиціями;
- інвестування в інструменти з мінімальним кредитним і ринковим ризиками та ризиком ліквідності.

У 2021 році до 30 червня 2021 року Розрахунковий центр як банківська установа здійснював фінансові інвестиції у ОВДП, а також в депозитні сертифікати Національного банку України. З 01 липня 2021 року єдиним інструментом фінансових інвестицій є ОВДП. Станом на 01 січня 2022 року загальний обсяг інвестицій в ОВДП склав 154 312 тисяч гривень.

Ймовірні перспективи подальшого розвитку

В умовах військової агресії Російської Федерації проти України на дату цього звіту неможливо достовірно прогнозувати майбутній розвиток діяльності Розрахункового центру.

Інформація про корпоративне управління

Інформація про корпоративне управління Розрахункового центру розкрита у примітці 1 та у Звіті про корпоративне управління, який є невід'ємною складовою Річної інформації емітента, яка складається у відповідності вимог статей 126 та 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Річні інформація емітента цінних паперів публікується на офіційному сайті Розрахункового центру у розділі Про Розрахунковий центр\Оприлюднення інформації за посиланням <https://settlement.com.ua/pro-bank/disclosure.html>

Основні системи внутрішнього контролю, аудиту та управління ризиками

Система внутрішнього контролю в Розрахунковому центрі базується на забезпеченні систематичного процесу виявлення, оцінки, контролю, моніторингу та звітування щодо усіх видів ризиків, на які наражається установа у своїй діяльності.

Наглядова рада Розрахункового центру несе відповідальність за створення комплексної, адекватної та ефективної системи внутрішнього контролю. У Розрахунковому центрі Наглядовою радою створені постійно діючі підрозділи внутрішнього контролю: підрозділ з управління ризиками, підрозділ комплаенс та фінансового моніторингу, служба внутрішнього аудиту. Ці підрозділи підпорядковуються Наглядовій раді та є незалежними від інших підрозділів Розрахункового центру.

У Розрахунковому центрі реалізована модель трьох незалежних ліній захисту, відповідно до якої до першої лінії захисту відносяться бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки, які здійснюють поточну оцінку ризиків відповідно до затверджених у Розрахунковому центрі методик та процедур, їх ідентифікацію, поточний моніторинг та своєчасне інформування підрозділів з управління ризиками та / або комплаенс (залежності від виду ризику).

Другу лінію захисту представляють підрозділ з управління ризиками та підрозділ комплаенс та фінансового моніторингу, які є незалежними від першої лінії захисту, які забезпечують своєчасне виявлення, вимірювання, контроль, пом'якшення та звітування щодо суттєвих ризиків, моніторинг та попередження порушень показників ризик-апетиту та лімітів ризику, здійснюють постійний аналіз ризиків, на які наражається Розрахунковий центр під час своєї діяльності, забезпечують методологічну підтримку та здійснюють стрес-тестування.

Третя лінія захисту представлена службою внутрішнього аудиту, яка здійснює незалежний аналіз і проводить оцінку якості та ефективності системи внутрішнього контролю Розрахункового центру, а також оцінює роботу першої та другої ліній захисту і системи управління ризиками в цілому, включаючи організаційну структуру, стратегічне планування, питання системи оплати праці та процеси прийняття рішень у Розрахунковому центрі.

Правління Розрахункового центру забезпечує виконання завдань, рішень Наглядової ради щодо впровадження системи управління ризиками, уключаючи стратегію та політику управління ризиками, культуру управління ризиками, процедури, методи та інші заходи ефективного управління ризиками. Правління визнає та виконує вимоги щодо незалежного виконання обов'язків підрозділами системи внутрішнього контролю і не втручається у виконання ними своїх обов'язків.

Перспективи розвитку та удосконалення корпоративного управління

Розрахунковий центр постійно працює над вдосконаленням корпоративного управління з метою як його покращення, так і приведення у відповідність до вимог законодавства.

Так, у 2022 році заплановані заходи щодо впровадження вимог Стандартів корпоративного управління в професійних учасниках ринків капіталу та організованих товарних ринків, затверджених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

*Акціонерам та Наглядовій раді
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ»*

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ» (далі – Товариство), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2021 року, звіту про сукупний дохід, прибуток або збиток, звіту про зміни у власному капіталі (звіт про власний капітал), звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад суттєвих облікових політик (далі – фінансова звітність).

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства станом на 31 грудня 2021 року, його фінансові результати та рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ).

Основа для висловлення думки

Ми провели аудит у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту (далі – МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого Звіту незалежного аудитора. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а саме: з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ), а також виконали інші обов’язки з етики відповідно до цих вимог.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на примітки 1, 2 та 23 до фінансової звітності, де зазначається, що 24 лютого 2022 року Російська Федерація здійснила вторгнення на територію України. Військові дії можуть суттєво вплинути на економічну ситуацію в країні, а їх наслідки неможливо оцінити з достатнім рівнем передбачуваності. Проаналізувавши існуючі внутрішні, економічні та воєнні чинники невизначеності та враховуючи їх можливий вплив, керівництво Товариства дійшло висновку, що припущення стосовно безперервної діяльності підпадає під невизначеність внаслідок воєнної агресії Російської Федерації проти України. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Інша інформація

Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за іншу інформацію, яка не є фінансовою звітністю Товариства та не містить нашого Звіту незалежного аудитора щодо неї. Інша інформація складається з:

- *Річної інформації про емітента*, яка має складатися на підставі статей 126 та 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» з урахуванням вимог статті 12² Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та яка не є фінансовою звітністю Товариства. Річна інформація про емітента буде затверджена після дати нашого Звіту незалежного аудитора. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на Річну інформацію про емітента і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї Річної інформації про емітента на дату цього Звіту незалежного аудитора. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомлення з Річною інформацією про емітента та розгляд, чи існує суттєва невідповідність між Річною інформацією про емітента та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи Річна інформація емітента має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Коли ми ознайомимося з Річною інформацією про емітента та якщо ми дійдемо висновку, що в ній існує суттєве викривлення, ми будемо зобов'язані повідомити про цей факт тих, кого наділено найвищими повноваженнями;
- *Звіту про управління*, який складається Товариством на підставі вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та який не є фінансовою звітністю Товариства та не містить нашого Звіту незалежного аудитора щодо неї. Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на Звіт про управління і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цього Звіту про управління на дату цього Звіту незалежного аудитора. У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомлення з Звітом про управління та розгляд, чи існує суттєва невідповідність між Звітом про управління та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи Звіт про управління має вигляд такого, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення у Звіті про управління, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів по результататах ознайомлення зі Звітом про управління, які потрібно було б включити до цього Звіту незалежного аудитора.

Відповідальність управлінського персоналу Товариства та Наглядової ради за фінансову звітність

Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал Товариства несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповіальність аудитора за аudit фінансової звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск Звіту незалежного аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аudit, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аudit відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аuditу. Ми також:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик не виявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аuditу, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Товариства;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом Товариства;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом Товариства припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Товариства продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму Звіті незалежного аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого Звіту незалежного аудитора. Втім, майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аuditу та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аuditу.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аuditу фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими.

Ми описуємо ці питання в своєму Звіті незалежного аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашему Звіті незалежного аудитора, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

- *Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року №2258-VIII*

Інформація у цьому підрозділі Звіту незалежного аудитора надається у відповідності до пунктів 3 та 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII.

Нас було призначено для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Товариства рішенням Наглядової ради №20 від 29 жовтня 2020 року. Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить 3 роки.

Аудиторські оцінки. Твердження про ідентифікацію та оцінку нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки викладено у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Опис та оцінка ризиків щодо суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності.

Під час планування аудиту ми визначили, що завдання з аудиту фінансової звітності Товариства супроводжується високим аудиторським ризиком, складовою якого є бізнес-ризик. Обліковий ризик визначений нами як низький. Інформація щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності внаслідок шахрайства наведена у підрозділі «Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності» цього розділу Звіту незалежного аудитора нижче.

Бізнес-ризик полягає у тому, що, Товариство належить до підприємств, що становлять суспільний інтерес, а також у його статусі - Товариство є інфраструктурним елементом фінансового ринку України і є кліринговою установою. 30 червня 2021 року Товариство припинило здійснення банківської діяльності відповідно до вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та в порядку, передбаченому Законом України «Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків». Відповідно до рішення Правління Національного банку України №390-РШ від 10 серпня 2021 року було відклікано банківську ліцензію Товариства та виключено відомості (запис) про Товариство із Державного реєстру банків.

Посилання на інформацію у фінансовій звітності для опису та оцінки ризику суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Опис бізнес-рисику наведений у Звіті про фінансовий стан, у примітках 1 та 23 до фінансової звітності Товариства.

Опис облікового ризику наведений у примітці 2 до фінансової звітності.

Опис заходів, вжитих для врегулювання ідентифікованих ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

На підставі ідентифікованих та оцінених нами ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності ми провели наступні аудиторські процедури:

- підвищили рівень професійного скептицизму (тобто, підвищили уважність до документації та необхідність у підтвердженні пояснень чи заяв управлінського персоналу Товариства);
- призначили відповідний до цих обставин персонал для виконання обов'язкового аудиту, у тому числі, у відповідності до Керівництва з аудиту RSM International було призначено контролера якості виконання завдання;
- збільшили обсяг вибірки та обсяг проведених процедур аналітичного огляду;
- досліджували, чи були наявні істотні і/чи незвичні операції, що відбулися близько перед закінченням року;
- оцінили прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованості облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності, зроблених управлінським персоналом Товариства;
- здійснили оцінку загального подання, структури та змісту фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також того, чи показує фінансова звітність операції та подій, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного їх відображення;
- проаналізували висновок щодо прийнятності використання управлінським персоналом Товариства припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку на основі отриманих аудиторських доказів. Період оцінки безперервної діяльності охоплював період не менше дванадцяти місяців від дати затвердження фінансової звітності;
- проаналізували інформацію про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Товариства продовжити безперервну діяльність.

Основні застереження щодо ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності

Основним застереженням є застереження щодо ризику шахрайства. Відповідно до вимог МСА 240 під час планування аудиту ми розглядали схильність Товариства до шахрайства з урахуванням бізнес-середовища, а також засобів і методів контролю, встановлених і підтримуваних управлінським персоналом, а також характером угод, активів і зобов'язань, відображеніх в бухгалтерському обліку.

Під час планування нашого аудиту ми здійснювали запити управлінському персоналу Товариства щодо наявності у нього інформації про будь-які знання про фактичні випадки шахрайства, які мали місце, підозрюване шахрайство, яке має вплив на Товариство. У відповідь на такі запити управлінський персонал надав письмову оцінку ризику шахрайства Товариства, згідно якого ризик шахрайства є контролюваним.

Проте, основна відповідальність за запобігання і виявлення шахрайства лежить саме на управлінському персоналі Товариства, який не повинен покладатися на проведення аудиту для уникнення своїх обов'язків, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю, які внаслідок властивих для аудиту обмежень можуть бути невиявлені. Властиві аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аudit фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Результативність аудиту в частині виявлення порушень

За результатами нашого аудиту у випадку виявлення викривлень, крім суто тривіальних помилок, ми повідомляємо про них Наглядовій раді та управлінському персоналу Товариства та застосовуємо професійне судження для кількісної та якісної оцінки їх кумулятивного впливу на показники та розкриття у фінансовій звітності Товариства, а також розглядаємо питання модифікації нашого Звіту незалежного аудитора. За результатами нашого аудиту ми не виявили невиправлених викривлень, як б потребували модифікації нашого Звіту незалежного аудитора.

Узгодженість Звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Аудиторського комітету

У Товаристві функції Аудиторського комітету виконує Комітет Наглядової ради з питань аудиту та управління ризиками. Звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського комітету від 16 березня 2022 року, який складався у відповідності до вимог статті 35 Закону України «Про аudit фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Надання послуг, заборонених законодавством, та незалежність ключового партнера з аудиту та аудиторської фірми від Товариства при проведенні аудиту

Нами не надавались Товариству послуги, заборонені законодавством.

Твердження про нашу незалежність від Товариства, у тому числі ключового партнера з аудиту фінансової звітності, викладена у параграфі «Основа для висловлення думки» та «Відповідальність аудитора за аudit фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора.

Інформація про інші надані Товариству або контролюваним ним суб'єктам господарювання послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, що не розкрита у фінансовій звітності.

З дати призначення нас в якості аудитора фінансової звітності Товариства за 2021 рік та до дати цього Звіту незалежного аудитора нами не надавались інші послуги Товариству або контролюваному ним суб'єкту господарської діяльності (дочірньому підприємству), окрім:

- аудиту балансу припинення ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ» станом на кінець дня 30 червня 2021 року, який вимагався статтею 2 Закону України «Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків» та главою 67 розділу XI постанови Правління Національного банку України «Положення про ліцензування банків» №149 від 22 грудня 2018 року під час припинення здійснення банківської діяльності без припинення юридичної особи;
- огляду проміжної фінансової та проміжної консолідованої фінансової звітності за 3 квартали 2021 року для цілей отримання Товариством отримання ліцензії для осіб, які провадять клірингову діяльність центрального контрагента згідно Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринках капіталу - клірингової діяльності, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №665 від 19 серпня 2021 року.

Пояснення щодо обсягу аудиту та властивих для аудиту обмежень

Властиві для аудиту обмеження викладені у параграфі «Відповідальність аудитора за аudit фінансової звітності» цього Звіту незалежного аудитора. Через властиві для аудиту обмеження разом із властивими обмеженнями системи внутрішнього контролю існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення можна не виявити, навіть якщо аudit належно спланований і виконаний відповідно до МСА.

Основні відомості про аудиторську фірму:

- повне найменування відповідно до установчих документів: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РСМ УКРАЇНА»;
- місцезнаходження юридичної особи та її фактичне місце розташування: м. Київ, 04080, вул. Нижньоторківська, буд. 47 та м. Київ, 03151 вул. Донецька, 37/19 відповідно;
- інформація про включення до Рєгістру – за №0084 у Рєгістрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, у тому числі у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності» та у Розділі «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес».

Ключовий партнер завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Галина Рибак.

- *Rішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) «Вимоги до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних з паперів та фондового ринку» №555 від 22 липня 2021 року*

Аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ» здійснювався на підставі договору №29-10/2020 В 700 від 29 жовтня 2020 року та відбувався з 05 січня 2022 року по 16 березня 2022 року включно.

На нашу думку, *розкриття інформації про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності* на звітну дату здійснено Товариством відповідно до вимог, встановлених Положенням про форму та зміст структури власності, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 19 березня 2021 року N 163, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 червня 2021 року за №768/36390 (примітка 1 фінансової звітності).

Товариство не є контролером/учасником *небанківської фінансової групи* (примітка 1 до фінансової звітності).

Товариство *с підприємством, що становить суспільний інтерес* (примітка 1 до фінансової звітності).

Материнською компанією Товариства є Національний банк України (Україна, 01601, місто Київ, вулиця Інститутська, 9), який є центральним органом державного управління.

Дочірні компанії. Товариство має дочірню компанію ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ФОНДОВИЙ СОЮЗ» (Україна, 04107, місто Київ, вулиця Тропініна, будинок 7-Г), створену у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Товариство планує провести ліквідацію непрацюючої дочірньої компанії.

Пруденційні показники, встановлені нормативно-правовим актом НКЦПФР, розраховані Товариством у відповідності до вимог Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринках капіталу - клірингової діяльності, затверджених рішенням НКЦПФР №665 від 19 серпня 2021 року, Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, затвердженого рішенням НКЦПФР від 01 жовтня 2015 року №1597, Змін до Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, затверджених Рішенням НКЦПФР №667 від 19 серпня 2021 року (примітка 1 та 19 до фінансової звітності).

У зв'язку зі складанням Товариством Звіту про корпоративне управління відповідно до вимог законодавства, повідомляємо наступне:

- за даними перевірки інформація, зазначена у пунктах 1-4 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», наведена у примітці 1 до фінансової звітності та у Звіті про корпоративне управління;
- на нашу думку, інформація, зазначена у пунктах 5 - 9 частини третьої статті 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», а саме: опис основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками Товариства; перелік осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Товариства; інформація про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах Товариства; порядок призначення та звільнення посадових осіб та повноваження посадових осіб Товариства, наведена у Звіті про корпоративне управління, не суперечить інформації, отриманій нами під час аудиту фінансової звітності Товариства.

У Товаристві не створено ревізійну комісію.

Рибак Г.Ф.
Ключовий партнер з аудиту

Номер реєстрації
у Ресстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 100733

16 березня 2022 року

Україна, м. Київ, вул. Донецька, 37/19
Ідентифікаційний код: 21500646
www.rsm.ua

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Фінансова звітність за 2021 рік

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З
ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ»
ЗА 2021 РІК

Загальна інформація про фінансову звітність

Назва суб'єкта господарювання, що звітує ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ» (скорочена назва - ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР», далі – Розрахунковий центр).

Ідентифікаційний код юридичної особи 35917889

Сайт <https://settlement.com.ua/>

Пояснення зміни назви суб'єкта господарювання, що звітує, або інших способів ідентифікації у порівнянні з кінцем попереднього звітного періоду не було.

Опис характеру фінансової звітності Фінансова звітність Розрахункового центру була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - «МСФЗ»), прийнятих Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»), та тлумачень, випущених Комітетом з тлумачень Міжнародної фінансової звітності («КТМФЗ»).

У цієї звітності були проведені зміни у представленні інформації з метою зближення до показників таксономії, яка розроблена у відповідності до МСФЗ та на підставі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». У звітності були проведені перегрупування та відокремлення її показників, при цьому активи, зобов'язання і капітал Розрахункового центру, та інші показники фінансового стану та руху грошових коштів не переобраховувались.

Дата кінця звітного періоду: 31 грудня 2021 року

Період, який охоплюється фінансовою звітністю Рік, що закінчується 31 грудня 2021 року.

Опис валюти подання Валютою цієї звітності є гривня.

Рівень округлення, використаний у фінансовій звітності звітність представлена в тисячах гривень, округлених до цілих.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Фінансова звітність за 2021 рік

Звіт про фінансовий стан
 (у порядку ліквідності)

	Примітки	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
АКТИВИ			
Основні засоби	3	35 625	36 369
Інвестиційна нерухомість	4	42 401	43 215
Нематеріальні активи	5	4 229	7 809
Інші фінансові активи	6	155 882	290 097
Інші нефінансові активи	7	756	690
Необоротні активи, утримувані для продажу	8	3 580	4 006
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток		1 005	1 005
Грошові кошти	9	40 914	1 155
Витрати майбутніх періодів		193	304
УСЬОГО АКТИВІВ		284 585	384 650
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Інші фінансові зобов'язання	10	16 268	110 789
Інші нефінансові зобов'язання	11	5 418	5 557
Відстрочене податкове зобов'язання	16	3 219	3 279
УСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		24 905	119 625
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	12	206 700	206 700
Нерозподілений прибуток		10 227	15 701
Резервний фонд	12	42 753	42 624
УСЬОГО ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ		259 680	265 025
УСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ		284 585	384 650

Затверджено до випуску та підписано:

16 березня 2022 року

Світлана Висотська
 Головний бухгалтер

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Фінансова звітність за 2021 рік

Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток
 (за характером витрат)

	Примітки	2021 рік	2020 рік
Дохід від звичайної діяльності			
Процентний дохід	13	18 518	25 989
Дохід отриманий від надання клірингових послуг		9 100	6 964
Витрати на виплати працівникам		(26 020)	(28 293)
Амортизаційні витрати	3,4,5	(3 129)	(3 020)
Інші витрати	14	(7 924)	(7 223)
Інші прибутки (збитки)	15	6 458	8 245
Втрати від зменшення корисності активів	5	(2 442)	-
Прибуток (збиток) від операційної діяльності		(5 439)	2 662
Збиток від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	6,9	34	(68)
Прибуток (збиток) до оподаткування		(5 405)	2 594
Витрати з податку на прибуток	16	60	(529)
Прибуток (збиток) за рік	16	(5 345)	2 065
Інший сукупний дохід		-	-
Усього сукупного доходу за рік		(5 345)	2 065
ПРИБУТОК (ЗБИТОК) НА ОДНУ АКЦІЮ (гривень)	17	(25.86)	9.99

Затверджено до випуску та підписано:

Світлана ВІСОЦЬКА
 Головний бухгалтер

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Фінансова звітність за 2021 рік

Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал)

	Примітки	Статутний капітал	Нерозподілени й прибуток	Резервний фонд	Усього власного капіталу
31 грудня 2019 року		206 700	14 723	41 537	262 960
Розподіл прибутку до резервного фонду	12	-	(1 087)	1 087	-
Прибуток за рік	16,17	-	2 065	-	2 065
31 грудня 2020 року		206 700	15 701	42 624	265 025
Розподіл прибутку до резервного фонду	12	-	(129)	129	-
Збиток за рік	16,17	-	(5 345)	-	(5 345)
31 грудня 2021 року		206 700	10 227	42 753	259 680

Затверджено до випуску та підписано:

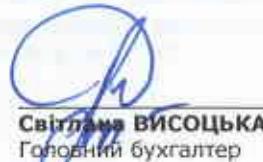

Світлана ВМЕОЦЬКА
 Головний бухгалтер

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Фінансова звітність за 2021 рік

Звіт про рух грошових коштів
(прямий метод)

	Примітки	2021 рік	2020 рік
Грошові кошти від операційної діяльності			
Дохід отриманий від надання клірингових послуг		8 759	6 871
Процентні доходи, що отримані		18 494	23 607
Процентні витрати, що сплачені		(358)	(407)
Комісійні доходи, що отримані		543	796
Комісійні витрати, що сплачені		(22)	(26)
Інші отримані операційні доходи		6 382	4 969
Витрати на утримання персоналу, сплачені		(26 445)	(26 847)
Інші адміністративні та інші витрати, сплачені		(8 243)	(7 531)
Податок на прибуток, сплачений		-	(1 750)
Реалізований результат від операцій з іноземною валютою		(2)	(2)
Грошові кошти отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах і зобов'язаннях			
		(892)	(320)
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів		289	(167)
Інші активи			
Чисте збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань			
Кошти банків		(12 233)	4 235
Кошти клієнтів		(98 527)	(1 467)
Інші зобов'язання		16 577	(46)
Чисті грошові кошти отримані від операційної діяльності			
		(94 786)	2 235
Грошові кошти від інвестиційної діяльності			
Придбання основних засобів		(239)	(64)
Придбання та капіталізація нематеріальних активів		(193)	(1 550)
Грошові кошти від операцій з цінними паперами		134 925	(5 663)
Чисті грошові кошти (використані) в інвестиційній діяльності			
		134 493	(7 277)
Чисті грошові кошти, що отримані від фінансової діяльності			
		-	-
Вплив змін офіційного курсу Національного банку України на грошові кошти		(11)	98
Чисте збільшення/ (зменшення) грошових коштів		36 696	(4 944)
ГРОШОВІ КОШТИ на початок року	9	1 233	6 177
ГРОШОВІ КОШТИ на кінець року	9	40 929	1 233

Затверджено до вилучення та підписано:
«РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБЕРУТОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ»
Олег ТИКАМЕНКО
Голова - Правління
16 березня 2022 року

Світлана ВІСОЦЬКА
Головний бухгалтер

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

1. Інформація про Розрахунковий центр

Діяльність Розрахункового центру. Розрахунковий центр було утворено на базі Приватного акціонерного товариства «Всеукраїнський депозитарій цінних паперів» у 2013 році, здійснює свою діяльність на підставі банківської ліцензії на право надання банківських послуг №271 від 6 вересня 2013 року, установа Розрахункового центру знаходиться за адресою: Україна, Україна, 04107, місто Київ, вулиця Тропініна, 7-Г.

Товариство є підприємством, що становить суспільний інтерес.

Розрахунковий центр є інфраструктурним елементом фінансового ринку України і є кліринговою установою. 30 червня 2021 року Розрахунковий центр припинив здійснення банківської діяльності відповідно до вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та в порядку, передбаченому Законом України «Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків». Відповідно до рішення Правління Національного банку України №390-РШ від 10 серпня 2021 було відклікано банківську ліцензію Розрахункового центру та виключено відомості (запис) про Розрахунковий центр із Державного реєстру банків.

У відповідності до вимог Статуту Розрахунковий центр здійснює такі види клірингової діяльності:

- клірингову діяльність з визначення зобов'язань;
- клірингову діяльність центрального контрагента.

Розрахунковий центр має право також:

- здійснювати інвестиції;
- здійснювати емісію цінних паперів;
- надавати консультаційні та інформаційні послуги;
- бути учасником торгов на організованому ринку для забезпечення виконання зобов'язань, допущених до клірингу;
- виплачувати учасникам клірингу доходи, отримані за активами, які внесені учасниками клірингу на відповідні рахунки Розрахункового центру для здійснення / забезпечення розрахунків за деривативними контрактами, правочинами щодо фінансових інструментів, щодо валютних цінностей та товарними операціями.

Розрахунковий центр здійснює клірингову діяльність на підставі ліцензії на провадження клірингової діяльності, отриманої у порядку, визначеному Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з урахуванням пунктів 6 і 10 Розділу XIII ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

Розрахунковий центр здійснює клірингову діяльність з визначення зобов'язань та клірингову діяльність центрального контрагента за правочинами щодо цінних паперів, вчиненими на організованому ринку капіталу та поза ним.

Згідно з законодавчими вимогами до порядку проведення клірингової діяльності Розрахунковий центр забезпечує зниження ризиків та гарантії проведення грошових розрахунків за операціями з цінними паперами шляхом стовідсоткового попереднього резервування коштів учасників клірингу та впровадження програмно-автоматизованих рішень, що дозволяють забезпечити постійний контроль розміру грошових зобов'язань учасників клірингу сумі коштів, що передана Розрахунковому центру для забезпечення грошових розрахунків.

Також Розрахунковий центр здійснює розрахунки за правочинами щодо цінних паперів за договорами РЕПО, укладеними в режимі «РЕПО з контролем ризиків», за умови попереднього депонування та резервування учасниками клірингу гарантійного забезпечення у вигляді коштів та/або цінних паперів в розмірі, що забезпечує належний рівень стимулювання учасників клірингу до виконання ними своїх зобов'язань. Розрахунковий центр як центральний контрагент приймає зобов'язання з виконання договору РЕПО виключно в разі повного виконання учасником клірингу, який є стороною договору РЕПО, своїх зобов'язань за договором РЕПО.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Клірингова діяльність Розрахункового центру включає:

- діяльність з визначення зобов'язань, що підлягають виконанню за правочинами щодо цінних паперів;
- облік прав та зобов'язань учасників клірингу, іх клієнтів та Центрального контрагента (якщо кліринг здійснюється за участю центрального контрагента) за правочинами щодо цінних паперів, облік інформації про кошти, цінні папери, що заблоковані для виконання цих правочинів, а також облік внесків учасників клірингу до гарантійного фонду (у разі його створення);
- підготовка документів (інформації) для проведення розрахунків;
- виконання функцій центрального контрагента;
- створення системи гарантій з виконання зобов'язань за правочинами щодо цінних паперів.

З 2016 року у Антимонопольному комітеті України розглядалася справа щодо тарифів на послуги Розрахункового центру. Під час розгляду справи Антимонопольним комітетом України було встановлено, що Розрахунковий центр займав монопольне становище на ринку клірингових послуг та 25 липня 2020 року надано обов'язкові для розгляду наступні рекомендації щодо вжиття заходів для:

- встановлення порядку формування тарифів на клірингові послуги, які не надаються іншими суб'єктами господарювання, в якому передбачити чіткий, вичерпний перелік складових послуг, підстави, умови та порядок їх перерахунку;
- створення консультивно-дорадчого органу, третину членів якого б становили представники професійних учасників фондового ринку.

Після отримання рекомендацій Розрахунковим центром на їх виконання внесено відповідні зміни до Тарифної політики та було створено консультивно-дорадчий орган, до складу якого входять представники професійних учасників фондового ринку – клієнтів Розрахункового центру, на базі саморегульованої організації на ринку цінних паперів – Професійної асоціації учасників ринків капіталів та деривативів, з якою укладено відповідний Меморандум про співпрацю. Про вжиті заходи повідомлено Антимонопольному комітету України. Провадження у справі №130-26.13/107-16, розпочатій за ознаками вчинення Розрахунковим центром порушення, передбаченого частиною першою та пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку було закрито.

Структура власності, кінцеві бенефіціарні власники та остаточні ключові власники.

Материнською компанією Розрахункового центра є Національний банк України. Станом на 31 грудня 2021 року структура власності Розрахункового центру була наступною:

Акціонери	31 грудня 2021 року, %	31 грудня 2020 року, %
Національний банк України	83.549104	83.549104
Публічне акціонерне товариство «Державний експортно-імпортний банк України»	3.207547	3.207547
Публічне акціонерне товариство «Державний ощадний банк України»	3.207547	3.207547
Публічне акціонерне товариство Акціонерний банк «Укргазбанк»	3.222060	3.222060
АТ «Перший український міжнародний банк»	2.781809	2.781809
ПАТ «Національний депозитарій України»	0.079825	0.079825
Юридичні особи та фізична особа	3.952108	3.952108
Усього	100.000000	100.000000

Управлінський персонал не володіє акціями Розрахункового центру.

Національний банк України (ідентифікаційний код 00032106) є акціонером, що володіє 83,55% статутного капіталу; інші акціонери (1 фізична особа та 29 юридичних осіб, сукупна частка яких у статутному капіталі є меншою, ніж 25%) володіють 16,45 % статутного капіталу.

Кінцевий бенефіціарний власник (згідно вимог Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження збройного знищення») відсутній.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Небанківська фінансова група. Розрахунковий центр та його дочірня компанія не є учасниками небанківської фінансової групи.

Дочірні компанії. Розрахунковий центр має інвестиції в таку дочірню компанію:

Назва	Країна здійснення операційної діяльності	Частка власності (%)		Вид діяльності
		31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року	
ТОВ «МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ФОНДОВИЙ СОЮЗ» (дочірнє підприємство)	Україна	100%	100%	Діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем

ТОВ «МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ФОНДОВИЙ СОЮЗ» знаходиться за адресою: Україна, 04107, місто Київ, вулиця Тропініна, будинок 7-Г. Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року балансова вартість інвестиції в дочірню компанію Розрахункового центру дорівнювала нулю внаслідок повного знецінення та практично повної відсутності операційної діяльності дочірнього підприємства. Дочірня компанія не є підприємством, що становить суспільний інтерес.

Розрахунковий центр планує у 2022 році провести ліквідацію непрацюючого дочірнього підприємства.

Пруденційні показники для Розрахункового центру встановлені Ліцензійними умовами провадження професійної діяльності на ринках капіталу - клірингової діяльності, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №665 від 19 серпня 2021 року та Положенням щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №1597 від 01 жовтня 2015 року, Змінами до Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, затверджених Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №667 від 19 серпня 2021 року (примітка 19).

Звітність Розрахункового центра. Відповідно до вимог законодавства України Розрахунковий центр складає і надає контролюючим органам наступні звіти:

- Фінансову звітність (далі – Фінансова звітність), складену у відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) разом з аудиторським звітом щодо цієї звітності на підставі вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- Консолідовану фінансову звітність, складену у відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) разом з аудиторським звітом щодо цієї звітності на підставі вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- Звіт про управління (звіт керівництва), складений у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- Річну інформацію емітента, яка має складатися у відповідності вимог статей 126 та 127 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» з урахуванням вимог статті 122 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», у складі якої товариство складає Звіт керівництва та Звіт про корпоративне управління, які є невід'ємною частиною Річної інформації про емітента, яка підлягає розкриттю не пізніше 30 квітня року, наступного за звітним.

Ймовірні перспективи подальшого розвитку (в тому числі інформація про злиття чи поглинання).

В умовах військової агресії Російської Федерації проти України на дату цього звіту неможливо достовірно прогнозувати майбутній розвиток діяльності Розрахункового центру. Злиття та поглинання не плануються.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Кодекс корпоративного управління. Принципи (кодекс) корпоративного управління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ" затверджені на позачергових зборах акціонерів 30 липня 2021 року (протокол №3). Принципи (кодекс) корпоративного управління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР З ОБСЛУГОВУВАННЯ ДОГОВОРІВ НА ФІНАНСОВИХ РИНКАХ" розміщені на сайті Розрахункового центру за посиланням <https://settlement.com.ua/pro-bank/disclosure.html>

Розрахунковий центр не застосовує практику корпоративного управління, застосовувану понад визначені законодавством вимоги. Відхилень від застосування власного Кодексу корпоративного управління у звітному році не було.

Загальні збори акціонерів. У звітному році були проведені Загальні збори акціонерів 26 квітня 2021 року (річні збори), 03 лютого та 30 липня 2021 року (позачергові збори з метою здійснення трансформації Розрахункового центру в небанківську фінансову установу). Інформація про порядок денний та прийняті рішення розміщені на офіційному сайті Розрахункового центру.

Наглядова рада Розрахункового центру. Наглядова рада діяла у 2021 році у складі: пан Супрун Андрій Володимирович – Голова Наглядової ради, пані Дятлова Олена Олександровна, пані Брикіна Олена Володимирівна, пан Гашев Руслан Ігорович, пан Демиденко Сергій Володимирович, пан Манжуловський Святослав Всеволодович, пан Чечель Сергій Анатолійович.

У Товаристві діє Комітет Наглядової ради з питань аудиту та управління ризиками.

Протягом 2021 року проведено 17 робочих зустрічей членів Наглядової ради, 22 засідання Наглядової ради (із них 3 очні засідання та 19 заочних засідань).

Основні питання, що розглядались Наглядовою радою протягом 2021 року, були наступні:

- питання фінансового планування та контролю;
- питання винагороди, трудових контрактів, ключові показники ефективності (КПЕ) Правління, затвердження цілей/завдань для голови та членів Правління на 2021 рік, розгляд звітів про виконання завдань в рамках оцінки ключових показників ефективності за 2020 рік голови та членів Правління, проведення оцінки діяльності Правління за 2020 рік;
- питання контролю за системою внутрішнього контролю;
- питання звітності та взаємодії з акціонерами;
- питання самоконтролю діяльності Наглядової ради;
- питання трансформації ПАТ «Розрахунковий центр» в небанківську фінансову установу;
- надання згоди на вчинення значних правочинів;
- інше.

Наглядова рада протягом року здійснювала контроль за фінансово-господарською діяльністю Розрахункового центру.

Правління Товариства: Правління діяло у 2021 році у складі: пан Ткаченко Олег Васильович - голова Правління, пані Гнатюк Ірина Володимирівна, пан Комісаров Євген Анатолійович, пан Константінов Олексій Анатолійович.

Протягом звітного періоду Правління регулярно проводило засідання, як чергові, так і позачергові. Всього у 2021 році Правлінням проведено 54 засідання, на яких приймалися рішення з питань поточної діяльності Розрахункового центру, обговорення та прийняття рішень з питань оперативного управління. Зокрема, Правлінням розглядалися питання щодо затвердження внутрішніх положень, регламентів, порядків, інструкцій та змін до них, виконання заходів з фінансового моніторингу, проектів типових умов додаткових договорів з клієнтами, припинення банківської діяльності Розрахункового центру без припинення юридичної особи, змін до тарифів на послуги Розрахункового центру, розгляду квартальних звітів з управління ризиками та комплаенс-рисків, розгляду та затвердження фінансової звітності (проміжної) тощо. Регулярне обговорення на засіданнях Правління спільно з керівниками структурних підрозділів питань поточної діяльності Розрахункового центру забезпечило оперативне вирішення таких питань, прийняття ефективних рішень, забезпечення контролю за ходом їх виконання.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

2. Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки

У цій звітності використовуються різні основи оцінки з різним ступенем та в різних комбінаціях. Вони включають:

- **первісна вартість** - активи відображаються за сумою сплачених грошових коштів чи їх еквівалентів або за справедливою вартістю компенсації, виданої, щоб придбати їх, на момент їх придбання. Зобов'язання відображаються за сумою надходжень, отриманих в обмін на зобов'язання, або, за деяких інших обставин (наприклад податок на прибуток), за сумами грошових коштів чи їх еквівалентів, що, як очікується, будуть сплачені з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності;
- **справедлива вартість** - це ціна, яка б була сформована за наступних умов:
 - ціна є вихідною, тобто такою, яка отримується за продаж або сплачується за передачу;
 - ціна є отриманою у ході звичайної операції;
 - ціна є отриманою на основному або найсприятливішому ринку,
 - учасники основного або найсприятливішого ринку - покупці та продавці є незалежними та обізнаними;
 - ціна є отриманою за поточними ринковими умовами на дату оцінювання справедливої вартості;
 - ціна є отриманою незалежно від того, чи спостерігається вона безпосередньо, чи отримана за допомогою методик оцінювання;
 - ціна є ринковою оцінкою, а не оцінкою з урахуванням специфіки Розрахункового центру;
- **амортизована вартість** - сума, за якою фінансовий актив чи фінансове зобов'язання оцінюється під час первісного визнання з вирахуванням погашення основної суми, і з додаванням або вирахуванням накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю при погашенні (відкоригованої, у випадку фінансових активів, із урахуванням резерву під збитки), визначена за методом ефективної ставки відсотка;
- **балансова вартість фінансових інструментів** – це вартість, за якою актив та зобов'язання відображаються в балансі. Балансова вартість для фінансового активу та фінансового зобов'язання складається з основної суми боргу, нарахованих процентів, неамортизованої премії (дисконту), суми переоцінки, а для фінансового активу - суми оціночного резерву під очікувані кредитні збитки;
- **балансова вартість нефінансових активів** – це сума, за якою актив визнають після вирахування будь-якої суми накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності або суми оціночного резерву з урахуванням переоцінки у відповідних випадках.

Фінансові інструменти

Первісне визнання. Фінансові інструменти за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Усі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди.

Найкращим доказом справедливої вартості фінансового інструмента при первісному визнанні зазвичай є ціна угоди. Розрахунковий центр робить висновок, що справедлива вартість при первісному визнанні відрізняється від ціни угоди:

- якщо справедлива вартість підтверджується котируваннями на активному ринку для ідентичного активу чи зобов'язання (тобто вхідні дані Рівня 1) чи ґрунтуються на методиці оцінки, яка використовує данні винятково спостережуваних ринків, Розрахунковий центр визнає різницю між справедливою вартістю при первісному визнанні і ціною угоди в якості доходу чи збитку;
- в решті випадків первісна оцінка фінансового інструменту коригується для віднесення на майбутні періоди різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні і ціною угоди. При первісному визнанні Розрахунковий центр визнає відкладену різницю в якості доходу чи збитку лише у тому випадку, якщо вхідні дані стають спостережуваними або якщо визнання інструменту припиняється.

Дата визнання. Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення розрахунку, тобто на дату, коли Розрахунковий центр фактично здійснює поставку фінансового активу. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли Розрахунковий центр стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Класифікація. Фінансові активи Розрахунковий центр класифікує залежно від намірів та політики управління активами за такими категоріями:

- **фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю**, якщо метою утримання такого активу (тобто бізнес-моделлю) є отримання передбачених договором потоків грошових коштів;
- **фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у складі прибутку/збитку** – усі інші активи.

Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю.

Знецінення фінансових активів. Розрахунковий центр застосовує колективний підхід до оцінки очікуваних кредитних збитків за депозитними сертифікатами, емітованими Національним банком України та облігаціями внутрішньої державної позики, а кореспондентський/поточний рахунок в Національному банку України – оцінює на індивідуальній основі. При цьому, кредитна якість цих фінансових інструментів обмежена сувореним рейтингом України, але разом з тим показник втрат за дефолтом за минулі періоди дорівнює нулю. Тому, резерви під очікувані кредитні збитки за цими фінансовими інструментами не формуються.

Поточні рахунки у банках та фінансова дебіторська заборгованість резервуються відповідно до індивідуального підходу передбаченого у МСФЗ 9 «Фінансові інструменти».

Припинення визнання. **Фінансові активи.** Фінансовий актив (або, коли застосовується частина фінансового активу або частина групи аналогічних фінансових активів) припиняє визнаватися, коли:

- активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів іншим чином втратили свою чинність або
- Розрахунковий центр передав права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклав угоду про передачу, і при цьому також передав в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або Розрахунковий центр не передав та не залишив в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинив здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення обмежень на перепродаж;
- відбулося списання активу за рахунок резерву або прощення боргу.

Фінансові зобов'язання. Фінансове зобов'язання припиняє визнаватися, коли воно виконане, анульоване або минає строк його дії. У випадку коли існуюче фінансове зобов'язання замінюється на інше від того самого кредитора на суттєво інших умовах, або в умові існуючого зобов'язання вносяться істотні коригування, то така заміна або коригування вважаються припиненням визнання первісного зобов'язання та визнанням нового зобов'язання, а різниця відповідної балансової вартості визнається у Звіті про прибутки та збитки.

Особливості окремих класів фінансових інструментів та класів активів, за якими розраховуються резерв під очікувані кредитні збитки.

Грошові кошти. Грошовими коштами Розрахункового центру є залишки коштів на поточних/кореспондентських рахунках в банках, в тому числі в Національному банку України. Грошові кошти обліковуються за амортизованою вартістю. Розрахунковий центр у відповідності до обраної облікової політики не класифікує фінансові інструменти у якості еквівалентів грошових коштів.

Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України. Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України, обліковуються за амортизованою вартістю і є частиною операційної діяльності Розрахункового центру.

Основні засоби. Основні засоби – матеріальні активи, які Розрахунковий центр утримує з метою використання їх у процесі основної діяльності або для здійснення адміністративних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік). Матеріальні цінності вартістю меншою або рівною 20 000 гривень та терміном служби яких більше одного року відносяться до малоцінних необоротних матеріальних активів. Амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів здійснюється в розмірі 100% їх вартості в першому місяці використання об'єкта.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Основні засоби визнаються та обліковуються на балансі Розрахункового центру за їх первісною вартістю, яка включає всі витрати, що пов'язані з придбанням (створенням), доставкою, установкою і введенням їх в експлуатацію.

Первісна вартість основних засобів, що обліковуються на балансі Розрахункового центру, збільшується на вартість витрат таких як модернізація, модифікація, доустаткування, дообладнання, реконструкція та інше, які призводять до збільшення економічних вигід Розрахункового центру, що очікуються у майбутньому від використання об'єктів основних засобів.

Після первісного визнання об'єкта основних засобів, як активу його подальший облік здійснюється за первісною вартістю (собівартістю) з врахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Амортизація – це систематичний розподіл вартості основних засобів, яка амортизується протягом строку їх корисного використання, який визначається Розрахунковим центром самостійно та може переглядатися у разі зміни очікуваних економічних вигід від його використання. Протягом звітного року Розрахунковим центром використовувалися наступні терміни корисного використання основних засобів:

- Будинки – 60 років;
- Споруди – 25 років;
- Машини та обладнання – 6 років;
- Транспортні засоби – 8 років;
- Інструменти, прилади, інвентар, меблі – 6 років;
- Інші основні засоби – 12 років.

Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, в якому об'єкт основних засобів оприбуровано на баланс, і припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта. При нарахуванні амортизації основних засобів використовується прямолінійний метод.

Земля та незавершене будівництво амортизації не підлягають.

Ліквідаційна вартість основних засобів вважається нульовою.

Зменшення корисності основних засобів визнається Розрахунковим центром за умови, що є свідчення про моральне або фізичне пошкодження об'єкта, суттєве зменшення його ринкової вартості, економічна ефективність є (або буде) нижчою, ніж очікувана, тощо.

Прибутки та збитки від вибуття основних засобів визначаються шляхом порівняння суми надходження з балансовою вартістю і визнаються у Звіті про сукупний дохід, прибуток або збиток, за характером витрат.

Нематеріальні активи – це немонетарні активи, які не мають матеріальної форми, не є утримуваними грошима та активами, що мають бути отримані у фіксованій або визначеній сумі грошей та можуть бути ідентифіковані Розрахунковим центром з метою використання в своїй діяльності.

Нематеріальні активи визнаються на балансі Розрахункового центру за їх первісною вартістю, яка включає в себе всі витрати, що пов'язані з придбанням (створенням), доставкою, установкою і введенням їх в експлуатацію, і надалі обліковуються за первісною вартістю за мінусом зносу та збитку від зменшення корисності.

Витрати, пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути безпосередньо ідентифіковані, контролюються Розрахунковим центром і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищуватимуть витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Після первісного визнання об'єкта нематеріальних активів його подальший облік здійснюється за первісною вартістю (собівартістю) з врахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

При нарахуванні амортизації на нематеріальні активи Розрахунковим центром використовується прямолінійний метод, який полягає в тому, що економічна вигода від нематеріальних активів використовується повністю впродовж всього строку їх служби. При цьому ліквідаційна вартість нематеріальних активів вважається нульовою.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»

Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, в якому об'єкт нематеріальних активів оприбуровано на баланс, і припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта нематеріальних активів.

Строк служби нематеріальних активів встановлюється, виходячи зі строку їх корисного використання (розглядається в кожному окремому випадку). Якщо відповідно до правовстановлюючого документу строк дії права користування нематеріальним активом не визначено, то такий строк встановлюється на рівні не менше двох та не більше десяти років.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно, утримуване Розрахунковим центром для отримання прибутку від надання його в оренду або для збереження капіталу, а не для цілей його використання в операційній чи адміністративній діяльності, і яке сам Розрахунковий центр не займає. Інвестиційна нерухомість первісно визнається за собівартістю та в подальшому не переоцінюється. Після визнання її активом інвестиційна нерухомість обліковується за собівартістю мінус накопичена амортизація та накопичені збитки від зменшення корисності.

Амортизація інвестиційної нерухомості здійснюється щомісяця за прямолінійним методом, виходячи з норм її корисного використання, встановленого для основних засобів. За активами, що надійшли, амортизація нараховується з наступного місяця з дати введення в експлуатацію, а за активами, що вибули – припиняється у наступному за датою вибуття місяці.

Необоротні активи, утримувані для продажу. Розрахунковий центр класифікує необоротний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде відшкодовуватись в основному шляхом продажу, а не в ході його використання. Для цього необоротний актив повинен бути доступний для негайного продажу в його теперішньому стані тільки на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів, при цьому продаж таких необоротних активів повинен характеризуватись високим ступенем імовірності. Висока ймовірність продажу означає твердий намір керівництва Розрахункового центру дотримуватися плану продажу необоротного активу. При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця й виконання такого плану. У подальшому необоротний актив має активно пропонуватись для продажу за ціною, що є обґрунтованою, з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім цього відображення продажу, як завершеної операції має очікуватись протягом одного року з дати класифікації необоротних активів як утримуваних для продажу. Розрахунковий центр оцінює актив, класифікований як утримуваний для продажу, за меншою з двох сум: балансовою вартістю чи справедливою вартістю, за вирахуванням витрат на реалізацію. В разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе зменшення корисності активів, Розрахунковий центр відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також подальшому списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на реалізацію.

Оперативний лізинг (оренда), за яким Розрахунковий центр виступає лізингодавцем. Розрахунковий центр отримує об'єкти в оренду та надає в оренду приміщення та землю під ним, класифікуючи ці операції як операції оперативного лізингу. Внаслідок чого, під час застосування нового стандарту - МСФЗ 16 «Оренда» фінансова звітність Розрахункового центру не зазнала змін.

Операційна оренда – це господарська операція, що передбачає передачу лізингоотримувачу права користування матеріальними цінностями (зокрема основними засобами), що належать лізингодавцю, з обов'язковим поверненням таких матеріальних цінностей лізингодавцю після закінчення строку дії лізингової (орендної) угоди. Лізинг (оренда) класифікується як оперативний, якщо Розрахунковий центр не передає всі ризики та вигоди щодо володіння основними засобами.

Протягом всього строку лізингу надані в оперативний лізинг (оренду) основні засоби амортизуються Розрахунковим центром, як лізингодавцем, на загальних підставах, та можуть переглядатись на предмет зменшення корисності на загальних підставах. Орендні платежі визнаються Розрахунковим центром в складі інших операційних доходів. Доходи за договорами операційної оренди визнаються на основі прямолінійного методу протягом строку дії відповідного договору оренди.

Резерви за зобов'язаннями. Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Розрахунковий центр має поточне юридичне або очікуване зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити. У разі невиконання зазначених умов резерв не визнається.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»

Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Податок на прибуток. Поточний податок – це сума, що очікується, яка має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитку за поточний та попередні періоди. Прибуток, який оподатковується, або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Прибуток на акцію. Базисний прибуток на акцію розраховується шляхом ділення чистого прибутку або збитку за рік на середньозважену кількість звичайних акцій, що були в обігу протягом року. Розрахунковий центр не має конвертованих привілейованих акцій або конвертованих облігацій, таким чином, розбавлений прибуток на акцію буде дорівнювати базисному прибутку на акцію. Розрахунковим центром не проводились операції з акціями чи потенційними акціями, які могли б вплинути на суму прибутку на акцію станом на звітну дату.

Визнання доходів і витрат. Доходи визнаються, якщо існує висока вірогідність того, що Розрахунковий центр отримає економічні вигоди, а доходи можуть бути достовірно визначені.

Процентні доходи та витрати визнаються в результаті використання грошових коштів, сум, що залучені Розрахунковим центром. Процентні доходи та витрати за усіма фінансовими інструментами відображаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Ефективна ставка відсотка не застосовується Розрахунковим центром:

- для визнання доходів/витрат за фінансовими зобов'язаннями до запитання, строк дії яких обмежується одним місячним звітним періодом;
- для визнання доходів/витрат за фінансовими зобов'язаннями до запитання;
- для визнання доходів/витрат за коштами, що розміщені на поточних, кореспондентських рахунках на вимогу.

Визнання в обліку доходів та витрат Розрахункового центру здійснюється за принципами:

- доходи та витрати відображаються в тих періодах, до яких вони відносяться;
- поправки до витрат або доходів попередніх облікових періодів обліковуються на тих самих рахунках витрат або доходів;
- отримані доходи майбутніх періодів та проведені витрати і платежі, які належать до майбутніх періодів обліковуються на рахунках для обліку доходів та витрат майбутніх періодів і відповідно амортизуються протягом періоду, зазначеного в договорах;
- доходи та витрати визнаються за методом нарахування.

Дохід від реалізації інших послуг Розрахункового центру та комісійні доходи і витрати відображаються за методом нарахування.

Комісії за наданими/отриманими послугами залежно від мети їх оцінки та обліку пов'язаного з ними фінансового інструменту поділяються на:

- комісії, що є невід'ємною частиною доходу (витрат) фінансового інструменту. Ці комісії визнаються в складі первісної вартості фінансового інструменту. Розрахунковий центр визнає такі комісії із застосуванням ефективної ставки відсотка.
- комісії, що отримуються/сплачуються під час надання послуг, визнаються доходами/витратами або в момент нарахування, або в момент отримання/сплати.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»

Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

- комісії, що отримуються/сплачуються після виконання певних дій, визнаються як дохід/витрати після завершення певної операції або події.

Операції в іноземній валюті. Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції.

В подальшому, монетарні статті в іноземній валюті на звітну дату відображаються з використанням офіційного курсу Національного банку України, немонетарні статті відображаються за історичною вартістю і валютним курсом на дату здійснення такої операції.

Дохід (збитки) від зазначених курсових різниць включаються у звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід).

Під час підготовки цієї фінансової звітності Розрахунковий центр використовував такі курси іноземної валюти:

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Грифня / 1 долар США	27,2782	28,2746
Грифня / 1 євро	30,9226	34,7396

Взаємозалік статей активів та зобов'язань. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до Звіту про фінансовий стан їх чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями.

За звітний період Розрахунковий центр не здійснювався взаємозалік активів і зобов'язань. Статті активів та зобов'язань обліковуються Розрахунковим центром в розгорнутому вигляді.

Виплати працівникам та пов'язані з ними відрахування. Розрахунковий центр здійснює виплату заробітної плати та прирівняних до неї платежів своїм працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також інші винагороди, прирівняні до заробітної плати, нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками Розрахункового центру.

У Розрахунковому центрі відсутнє юридичне або очікуване зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати.

У Розрахунковому центрі є програма додаткових виплат працівникам, що можуть бути здійснені після затвердження фінансової звітності за рішенням Наглядової ради. Розрахунковий центром нараховуються такі виплати у періоді, до якого вони відносяться. Якщо виплати не були затверджені Наглядовою радою, зміни у нарахуванні відображаються у фінансовій звітності у складі витрат на оплату праці.

Операційні сегменти. У 2021 та 2020 роках діяльність Розрахункового центру здійснювалася в одному секторі діяльності – клірингові послуги учасникам ринку цінних паперів, операції з депозитними сертифікатами, емітованими Національним банком України та операції з облігаціями внутрішньої державної позики.

З точки зору економічного ризику всі активи Розрахункового центру знаходяться в Україні, тому в фінансовій звітності Розрахункового центру не подається аналіз діяльності за географічною ознакою та за сегментами.

Суттєві облікові судження та оцінки, їх вплив на визнання активів та зобов'язань. Складання фінансової звітності відбувається із застосуванням управлінським персоналом Розрахункового центру професійних суджень, оцінок та припущень, які мають вплив на застосування принципів облікової політики, на суми активів та зобов'язань, доходів та витрат, що відображені в фінансовій звітності, а також мають вплив на розкриття інформації щодо потенційних активів та зобов'язань.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Оцінки та судження регулярно переглядаються і базуються на досвіді управлінського персоналу та інших зовнішніх і внутрішніх факторах, включаючи майбутні події, очікування яких за наявних умов є обґрунтованим. Результати перегляду відображаються в періоді, коли перегляд відбувається, та діють до наступного перегляду оцінок, припущень та суджень. Фактичні результати можуть відрізнятися від застосованих оцінок, припущень та суджень.

Судження

Початкове визнання операцій з пов'язаними особами. У ході звичайної діяльності Розрахунковий центр здійснює операції з пов'язаними особами. МСФЗ та вимоги українського законодавства вимагають обліковувати операції при початковому визнанні за справедливою вартістю.

За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими цінами та ставками, використовують професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних операцій.

Невизначеність оцінок

Безперервність діяльності. Проаналізувавши існуючі внутрішні, економічні та воєнні чинники невизначеності, та враховуючи їх можливий вплив, керівництво Розрахункового центру дійшло висновку, що припущення стосовно безперервної діяльності підпадає під невизначеність внаслідок воєнної агресії Російської Федерації проти України. Керівництво Розрахункового центру стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо.

Податкове законодавство та визнання відстрочених податків. Податкове, валютне та митне законодавство України обумовлює існування різних тлумачень, що спричиняє існування значних розбіжностей щодо оцінки сум податків та інших платежів в бюджет. Відстрочені податкові активи визнаються Розрахунковим центром лише в тій мірі, в якій існує ймовірність отримання оподаткованих прибутків в наступних періодах, оцінка яких базується на середньостроковому плані розвитку Розрахункового центру. В основі побудови таких планів знаходиться обґрунтовані припущення керівництва, які вважаються такими за поточними обставинами.

Балансова вартість необоротних активів. Управлінський персонал Розрахункового центру в кінці кожного звітного періоду переглядає балансову вартість основних засобів та нематеріальних активів щодо можливого знецінення, якщо певні події або зміна обставин свідчать про можливе знецінення балансової вартості. Знецінення основних засобів та нематеріальних активів визначається шляхом оцінки вартості відшкодування активів. Станом на 31 грудня 2021 року здійснена уцінка об'єкта нерухомості, призначеного для продажу, на 426 тисяч гривень.

Застосування нових та переглянутих МСФЗ

Нові МСФЗ та поправки, які були випущені, але наберуть чинності після дати цієї фінансової звітності:

1 січня 2022 року:

Зміни до МСФЗ (IFRS) 3 "Об'єднання бізнесу". IFRS 3 визначає, як компанія повинна враховувати активи та зобов'язання, які вона набуває внаслідок об'єднання. IFRS 3 вимагає, щоб компанія посилається на Концептуальні основи фінансової звітності, щоб визначити, що визнається активом чи зобов'язанням. У поточній редакції з метою застосування IFRS 3 замість положень Концептуальних основ, випущених у 2018 році, набувачі повинні використовувати визначення активу та зобов'язання і відповідні вказівки, викладені у Концепції, прийнятій Радою з МСФЗ у 2001 році. З 1 січня 2022 року оновлено посилання відповідно до якого, набувачі повинні посилатися на Концептуальні засади, випущені у 2018 році, для визначення того, що складає актив чи зобов'язання. Також з 1 січня 2022 року введено виняток, згідно з яким для деяких видів зобов'язань та умовних зобов'язань компаній, що застосовують IFRS 3, мають замість Концептуальних основ посилатися на МСФЗ (IAS) 37 «Оціочні зобов'язання, умовні зобов'язання та умовні активи». Правління очікує, що цей виняток залишиться в IFRS 3 доти, доки визначення зобов'язання в IAS 37 відрізнятиметься від визначення в останній версії Концептуальних основ. Рада директорів планує розглянути можливість узгодження визначень у рамках проекту з внесенням цільових покращень у IAS 37.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

МСБО (IAS) 16 “Основні засоби”. У поточній редакції пункту 17 IAS 16 передбачено, що до первісної вартості включаються витрати на перевірку активу, зменшені на суму чистих надходжень від продажу виробів, вироблених у процесі доставки та перевірки активу. Наприклад, витрати на тестування обладнання включаються до первісної вартості за мінусом прибутку від продажу зразків, отриманих у процесі тестування.

З 1 січня 2022 року забороняється віднімати від вартості основних засобів суми, отримані від продажу вироблених товарів, тоді як компанія готує актив до використання за призначенням. Натомість компанія визнаватиме таку виручку від продажів та відповідні витрати у складі прибутку або збитку.

МСБО (IAS) 37 “Оціночні резерви, умовні зобов’язання та умовні активи”. На даний час пункт 68 IAS 37 не уточнює, які витрати слід включати в оцінку витрат на виконання контракту з метою оцінки того, чи цей договір є обтяжливим. Дослідження, проведене Комітетом з інтерпретації МСФЗ, показало, що розбіжність у поглядах на те, які витрати включати може привести до істотних відмінностей у фінансовій звітності компаній, що укладають деякі типи договорів. З 1 січня 2022 року до пункту 68 IAS 37 внесено зміни, внаслідок яких встановлено, що витрати на виконання договору включають витрати, які безпосередньо пов’язані з цим договором і включають:

- додаткові витрати на виконання цього договору, наприклад, прямі витрати на оплату праці та матеріали;
- розподілені інші витрати, безпосередньо пов’язані з виконанням договорів, наприклад, розподілену частину витрат на амортизацію об’єкта основних засобів, що використовується для виконання, серед інших, також і даний договір.

МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Пункт D16 (а) IFRS 1 надає дочірній організації, яка вперше починає застосовувати МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, звільнення щодо оцінки його активів та зобов’язань. Виняток, передбачений пунктом D16 (а) IFRS 1, не застосовується до компонентів капіталу. Відповідно, до внесення поправки до IFRS 1 від дочірньої організації, яка вперше застосовувала МСФЗ пізніше, ніж її материнська компанія, могли вимагати вести два окремі обліку для накопичених курсових різниць, заснованих на різних датах переходу на МСФЗ. Поправка до IFRS 1 розширює звільнення, передбачене пунктом D16 (а) IFRS 1, на накопичені курсові різниці, щоб скоротити витрати для компаній, що вперше застосовують МСФЗ.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти». Поправка пояснює, які комісії враховує компанія, коли вона застосовує тест «10 відсотків», передбачений пунктом B3.3.6 IFRS 9 для оцінки того, чи слід припиняти визнання фінансового зобов’язання. Так, з 1 січня 2022 року при визначенні величини виплат комісійної винагороди за вирахуванням отриманої комісійної винагороди позичальник враховує тільки суми комісійної винагороди, виплата або отримання яких провадилися між цим позичальником та відповідним кредитором, включаючи комісійну винагороду, виплачену позичальником або кредитором від імені одиного.

МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство». На даний час відповідно до пункту 22 IAS 41 при визначенні справедливої вартості шляхом дисконтування грошових потоків компанії включають із розрахунку грошові потоки з оподаткування. З 1 січня 2022 року вимогу про виключення податкових потоків коштів при оцінці справедливої вартості пункту 22 IAS 41 скасовано. Ця поправка привела у відповідність вимоги IAS 41 щодо оцінки справедливої вартості з вимогами інших стандартів МСФЗ.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда». Поправка до МСФЗ 16 стосується лише ілюстративного прикладу, тому дата набрання чинності не вказується. Правління отримало інформацію про можливу плутанину у зв’язку з вимогами щодо стимулів до оренди, проілюстровані у прикладі 13 IFRS 16. До внесення поправок до ілюстративного прикладу 13 як частина факторів включалося відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна, при цьому в прикладі недостатньо чітко було представлений висновок про те, чи таке відшкодування відповідатиме визначеню стимулу до оренди. Рада вирішила усунути можливість плутанини, виключивши з ілюстративного прикладу 13 відшкодування, що стосується поліпшень орендованого майна.

1 січня 2023 року:

- МСФЗ (IFRS) 17 Договори страхування” (зі змінами, опублікованими в 2020 – 2021 роках);
- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” – Класифікація зобов’язань як короткострокові та довгострокові;
- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності”, до Практичних рекомендацій № 2 з МСФЗ “Формування суджень щодо суттєвості”;

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

- Зміни до МСБО (IAS) 8 “Облікові політики, зміни у бухгалтерських оцінках та помилки” – Визначення облікових оцінок.

Зазначені поправки до МСФЗ/МСБО не вплинули на консолідовану фінансову звітність Розрахункового центру.

3. Основні засоби

	Земельні ділянки	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Інші основні засоби	Усього
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	2 512	33 696	878	398	37 484
Первісна вартість	2 512	39 733	5 684	3 355	51 284
Знос	-	(6 037)	(4 806)	(2 957)	(13 800)
Надходження	-	-	26	38	64
Поліпшення	-	-	-	-	-
Вибуття	-	-	-	(46)	(46)
Первісна вартість	-	-	(34)	(230)	(264)
Знос	-	-	34	184	218
Амортизаційні нарахування	-	(694)	(323)	(116)	(1 133)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	2 512	33 002	581	274	36 369
Первісна вартість	2 512	39 733	5 676	3 163	51 084
Знос	-	(6 731)	(5 095)	(2 889)	(14 715)
Надходження	-	-	41	114	155
Поліпшення	-	53	31	-	84
Вибуття	-	-	-	-	-
Первісна вартість	-	-	-	(11)	(11)
Знос	-	-	-	11	11
Амортизаційні нарахування	-	(696)	(195)	(92)	(983)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	2 512	32 359	458	296	35 625
Первісна вартість	2 512	39 786	5 748	3 266	51 312
Знос	-	(7 427)	(5 290)	(2 970)	(15 687)

Розрахунковий центр станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року не має:

- основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження;
- оформленіх у заставу основних засобів та нематеріальних активів;
- основних засобів, вилучених з експлуатації на продаж;
- нематеріальних активів, щодо яких є обмеження права власності.

Первісна вартість повністю амортизованих основних засобів станом на кінець дня 31 грудня 2021 року складає 6 820 тисяч гривень (31 грудня 2020 року - 6 348 тисяч гривень).

4. Інвестиційна нерухомість

Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	44 029
Первісна вартість	48 959
Знос	(4 930)
Амортизаційні нарахування	(814)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	43 215
Первісна вартість	48 959
Знос	(5 744)
Амортизаційні нарахування	(814)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	42 401
Первісна вартість	48 959
Знос	(6 558)

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Розрахунковий центр станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року не має об'єктів інвестиційної нерухомості, стосовно яких є передбачені законодавством обмеження щодо володіння, користування та розпорядження. Розрахунковий центр не передавав об'єкти інвестиційної нерухомості у заставу. Розрахунковий центр визначив, що об'єкти інвестиційної нерухомості станом на 31 грудня 2021 року та на 31 грудня 2020 року не мають ознак знецінення.

Договори щодо передачі інвестиційної нерухомості у невідмовну операційну оренду Розрахунковим центром у 2021 році та 2020 році не укладались.

5. Нематеріальні активи

	Усього
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	7 332
Первісна вартість	10 618
Знос	(3 286)
Поліпшення	1 550
Амортизаційні нарахування	(1 073)
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	7 809
Первісна вартість	12 168
Знос	(4 359)
Зменшення корисності	(2 442)
Надходження	194
Амортизаційні нарахування	(1 332)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	4 229
Первісна вартість	12 362
Знос	(8 133)

Первісна вартість повністю амортизованих нематеріальних активів складає 168 тисячі гривень.

Розрахунковий центр станом на 31 грудня 2021 року не має обмежень щодо володіння нематеріальними активами, не має переданих у заставу нематеріальних активів, не має нематеріальних активів з невизначенним строком корисного використання, не має угод на придбання в майбутньому нематеріальних активів. Протягом 2021 року і 2020 року Розрахунковий центр не отримував нематеріальних активів за рахунок цільових асигнувань.

Розрахунковий центр визначив, що серед нематеріальних активів станом на 31 грудня 2021 року програмний комплекс для обробки банківських операцій мав ознаки зменшення корисності. Тому на звітну дату даний об'єкт нематеріальних активів був знецінений до рівня 1% від його залишкової вартості. Інші нематеріальні активи даної групи ознак зменшення корисності на звітну дату не мали.

6. Інші фінансові активи

Таблиця 6.1. Інші фінансові активи

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
за амортизованою балансовою вартістю		
Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України	-	161 032
Облігації внутрішньої державної позики номіновані в гривні	154 312	127 852
Нараховані доходи за кліринговими послугами	1 032	762
Нараховані доходи за послугами оренди	579	468
Резерв під зменшення корисності за іншими фінансовими активами за амортизованою балансовою вартістю	(41)	(17)
Балансова (амортизована) вартість інших фінансових активів	155 882	290 097

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Таблиця 6.2. Зміни в резервах під зменшення корисності інших фінансових активів

Рух резервів	Усього
Залишок станом на 31 грудня 2019 року	(8)
Зміна резерву	(9)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	(17)
Зміна резерву	(26)
Зміна резерву за рахунок списання безнадійної заборгованості	2
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	(41)

7. Інші нефінансові активи

Таблиця 7.1. Інші нефінансові активи

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Передоплата за послуги	534	614
Дебіторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток	215	145
Запаси матеріальних цінностей в підзвіті у відповідальних осіб	7	11
Резерв під зменшення корисності за іншими активами	-	(80)
Балансова вартість інших нефінансових активів	756	690

Таблиця 7.2. Зміни в резервах під зменшення корисності інших нефінансових активів

Рух резервів	Усього
Залишок станом на 31 грудня 2019 року	(80)
Зміна резерву	-
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	(80)
Зміна резерву	80
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	-

8. Необоротні активи, утримувані для продажу

	Усього
Балансова вартість на 31 грудня 2019 року	4 006
Балансова вартість на 31 грудня 2020 року	4 006
Уцінка (примітка 14)	(426)
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	3 580

У 2021 році Розрахунковим центром була проведена уцінка необоротних активів, утримуваних для продажу, відповідно до рішення Наглядової ради Розрахункового центру.

9. Грошові кошти

Таблиця 9.1. Грошові кошти

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кошти в Національному банку України	16 268	880
Кореспондентські рахунки у банках України	-	353
Поточні рахунки у банках України	24 661	-
Резерв під зменшення корисності за коштами, розміщеними на кореспондентських рахунках в банках України	(15)	(78)
Балансова (амортизована) вартість	40 914	1 155

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Таблиця 9.2. Зміни в резервах під зменшення корисності грошових коштів

	Усього
Залишок станом на 31 грудня 2019 року	(10)
Зміна резерву	(59)
Курсові різниці	(9)
Залишок станом на 31 грудня 2020 року	(78)
Зміна резерву	60
Курсові різниці	3
Залишок станом на 31 грудня 2021 року	(15)
Далі наведені грошові кошти для цілей складання Звіту про рух грошових коштів	
	31 грудня 2021 року
Кошти в Національному банку України	16 268
Кореспондентські рахунки у банках України	-
Поточні рахунки у банках України	24 661
Балансова (амортизована) вартість	40 929
	31 грудня 2020 року
880	880
353	353
-	-
1 233	1 233

10. Інші фінансові зобов'язання

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
<u>за амортизованою балансовою вартістю</u>		
За коштами клієнтів, допущеними до клірингу		
Кошти банків	3 972	12 233
Кошти юридичних осіб	12 296	98 528
Нараховані витрати за коштами банків та юридичних осіб	-	28
Балансова (амортизована) вартість	16 268	110 789

11. Інші нефінансові зобов'язання

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кредиторська заборгованість за розрахунками з працівниками	2 834	3 255
Забезпечення оплати відпусток працівників	1 192	1 241
Доходи майбутніх періодів	1 080	817
Кредиторська заборгованість за податками та зборами, крім податку на прибуток	232	186
Кредиторська заборгованість за отримані товари та послуги	80	58
Балансова вартість інших нефінансових зобов'язань	5 418	5 557

12. Статутний капітал, резервні та інші фонди

	Кількість акцій в обігу, одиниць	Статутний капітал
Залишок на 31 грудня 2019 року	206 700	206 700
Залишок на 31 грудня 2020 року	206 700	206 700
Залишок на 31 грудня 2021 року	206 700	206 700

Статутом Розрахункового центру передбачено, що він формує капітал з метою забезпечення своєї статутної діяльності, протягом звітного періоду не здійснювалась діяльність, яка не передбачена Статутом (Примітка 1).

Прості іменні акції випущені Розрахунковим центром за рішеннями Загальних зборів акціонерів у відповідності до Статуту. Номінальна вартість однієї простої іменної акції становим на 31 грудня 2021 року дорівнює 1 000 гривень, на 31 грудня 2020 року – 1 000 гривень. Статутний капітал сплачений у повному обсязі. Акції Розрахункового центру є безстроковими.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Кожною простою іменною акцією її власнику – акціонеру надається однакова сукупність прав. Розрахунковий центр не випускає привілейованих акцій, виплата дивідендів не здійснювалась. Обмежень щодо володіння акціями на кінець звітного періоду немає. Акцій, призначених для випуску за умовами опціонів і контрактів з продажу, немає.

Порядок випуску акцій та зменшення статутного капіталу передбачений виключно його Статутом, який розміщено на офіційному сайті Розрахункового центру <https://settlement.com.ua/>. Згідно положень Статуту формування, збільшення та зменшення статутного капіталу здійснюється у відповідності до законодавства України та відповідних рішень Загальних зборів акціонерів. Інші випадки зменшення капіталу Статутом не передбачено.

Умовами випуску (емісії) акцій не передбачено прямо або опосередковано, що обсяг акцій буде або може бути зменшений або погашений у інших випадках. За час існування Розрахункового центру рішення про зменшення розміру статутного капіталу не приймалося. Прості імені акцій (інструменти капіталу) та інші інструменти початкового капіталу (Звіт про зміни у власному капіталі (Звіт про власний капітал) відповідають наступним умовам стосовно виплат:

- Статутом Розрахункового центру не передбачені механізми привілейованих виплат за простими іменними акціями і умови випуску (емісії) акцій не передбачають привілейованих прав на виплату доходу. Прості іменні акції Розрахункового центру не підлягають конвертації у привілейовані акції або інші цінні папери, що випускаються Розрахунковим центром;
- виплати власникам простих іменних акцій можуть здійснюватися виключно з прибутку, який залишився після сплати податків та інших обов'язкових платежів згідно рішень Загальних зборів акціонерів;
- Статутом Розрахункового центру та умовами емісії (випуску) простих іменних акцій не передбачено верхню межу або інші обмеження максимального рівня виплат за ними, а рівень виплат не визначається на основі суми, за яку прості імені акцій було придбано під час емісії;
- Статутом Розрахункового центру та умовами емісії (випуску) не передбачено жодних зобов'язань Розрахункового центру щодо виплат власникам простих іменних акцій, а також надання будь-яких гарантій щодо отримання доходу (дивідендів) за простими акціями. Розрахунковий центр не має права приймати рішення про виплату дивідендів та здійснювати виплату дивідендів за простими іменними акціями у випадках, визначених законодавством;
- Статутом Розрахункового центру не передбачено, що нездійснення виплат за простими іменними акціями може привести до банкрутства Розрахункового центру, а скасування виплат не покладає обмежень на Розрахунковий центр;
- Статутом Розрахункового центру передбачено, що у разі ліквідації Розрахункового центру розподілу між акціонерами підлягає майно, що залишилось після задоволення вимог кредиторів, що свідчить про те, що акції мають найнижчий пріоритет серед усіх інших платіжних вимог у разі банкрутства або ліквідації Розрахункового центру, а також про те, що акції дають їх власникам право вимоги на залишкові активи Розрахункового центру, що залишаються після виплати усіх більш пріоритетних платіжних вимог у разі ліквідації Розрахункового центру, та які є пропорційними їх обсягу;
- прості імені акцій не забезпечені та не захищені гарантією, яка підвищує пріоритетність платіжної вимоги, з боку будь-якої з третіх осіб, зокрема, материнської компанії або дочірнього підприємства;
- прості імені акцій не є предметом правочинів, які б покращували пріоритетність платіжних вимог за ними у разі оголошення Розрахункового центру банкрутом або його ліквідації.

Резервний фонд. Відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства» Розрахунковий центр зобов'язаний формувати резервний капітал для покриття непередбачених збитків по всіх статтях активів та позабалансових зобов'язаннях. Резервний капітал формується за рахунок відрахувань з чистого прибутку за звітний рік, отриманого Розрахунковим центром після сплати податків або за рахунок нерозподіленого прибутку. Відрахування до резервного капіталу має бути не менше 5% від прибутку. У квітні 2021 року Рішенням загальних зборів акціонерів до резервного фонду було спрямовано кошти у сумі 129 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2021 року резервний фонд становить 42 753 тисячі гривень. У червні 2020 року Рішенням загальних зборів акціонерів до резервного фонду було спрямовано кошти у сумі 1 087 тисяч гривень, станом на 31 грудня 2020 року резервний фонд Розрахункового центру становить 42 624 тисячі гривень.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

13. Процентний дохід

	2021 рік	2020 рік
ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ за фінансовими інструментами, що обліковуються за амортизованою вартістю:		
Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України	5 155	14 579
Облігації внутрішньої державної позики	13 692	11 788
ПРОЦЕНТНІ ВИТРАТИ за фінансовими інструментами, що обліковуються за амортизованою вартістю:		
Поточні рахунки	(7)	(357)
Кореспондентські рахунки	(322)	(21)
Усього чистий процентний дохід	18 518	25 989

14. Інші витрати

	2021 рік	2020 рік
Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів, телекомунікаційні та інші експлуатаційні послуги з урахуванням компенсації комунальних послуг за договорами операційної оренди приміщення	(2 629)	(3 931)
Професійні послуги	(1 156)	(615)
Витрати на винагороду членам Наглядової ради (примітка 22.6)	(1 076)	(336)
Витрати на охорону	(591)	(810)
Сплата інших податків та зборів, крім податку на прибуток	(502)	(486)
Витрати по договорам ЦПХ	(437)	(163)
Інші витрати, пов'язані з основними засобами	(426)	(46)
Витрати на оперативний лізинг (оренду)	(340)	(318)
Господарські витрати	(187)	(200)
Витрати із страхування	(40)	(43)
Витрати на маркетинг та рекламу	(33)	(9)
Інші	(507)	(266)
Усього інших адміністративних та операційних витрат	(7 924)	(7 223)

15. Інші прибутки (збитки)

	2021 рік	2020 рік
Дохід від операційної оренди	5 332	4 498
Комісійні доходи	474	803
Зменшення/(збільшення) резервів за забезпеченнями	382	2 793
Інші доходи	302	92
Результат від операцій з іноземною валютою	(2)	(2)
Результат від переоцінки іноземної валюти	(8)	87
Комісійні витрати	(22)	(26)
Усього інших операційних доходів	6 458	8 245

16. Витрати з податку на прибуток

Таблиця 16.1. Витрати з податку на прибуток

	2021 рік	2020 рік
Поточний податок на прибуток	-	(103)
Зміни відстроченого податку на прибуток, пов'язаного з виникненням або списанням тимчасових різниць	60	(426)
Усього витрати з податку на прибуток	60	(529)

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Таблиця 16.2. Узгодження суми облікового прибутку та суми витрат з податку на прибуток

	2021 рік	2020 рік
Прибуток до оподаткування	(5 405)	2 594
Теоретичні податкові відрахування за відповідною ставкою оподаткування	973	(467)
Вплив тимчасових різниць	60	(426)
Податковий вплив доходів та витрат, що не відносяться на валові доходи та витрати	(973)	364
Витрати з податку на прибуток	60	(529)

Таблиця 16.3. Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за звітний період

	Залишок на 31 грудня 2020 року	Визнані в прибутках/збитках	Залишок на 31 грудня 2021 року
Основні засоби	(3 279)	60	(3 219)
Інші резерви	-	-	-
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(3 279)	60	(3 219)

Таблиця 16.4 Податкові наслідки, пов'язані з визнанням відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань за попередній період

	Залишок на 31 грудня 2019 року	Визнані в прибутках/збитках	Залишок на 31 грудня 2020 року
Основні засоби	(3 356)	77	(3 279)
Інші резерви	503	(503)	-
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(2 853)	(426)	(3 279)

17. Прибуток на одну акцію

	Примітки	2021 рік	2020 рік
Прибуток/(збиток), що належить власникам простих акцій Розрахункового центру		(5 345)	2 065
Середньорічна кількість простих акцій в обігу (тисяч штук)	15	206.7	206.7
Прибуток/(збиток) на одну просту акцію (гривень)		(25.86)	9.99

18. Характер та рівень ризиків, що пов'язані з фінансовими інструментами

Управління ризиками для цілей цієї звітності подається лише для Розрахункового центру, оскільки діяльність дочірніх підприємств не генерує ризиків внаслідок практичного припинення діяльності (Примітка 1). Система управління ризиками Розрахункового центру, як небанківської фінансової установи регламентується Положенням про систему управління ризиками та гарантій публічного акціонерного товариства «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках», згідно якого в своїй діяльності Розрахунковий центр може наражатись на наступні ризики:

- ризик невиконання зобов'язань учасниками клірингу перед Розрахунковим центром як центральним контрагентом;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик;
- операційний ризик;
- системний ризик;
- ризик втрати ділової репутації (репутаційний ризик);
- загальний фінансовий ризик (ризик банкрутства);
- стратегічний ризик;
- кредитний ризик.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»

Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Розрахунковий центр встановлює кількісні показники ризик-апетиту щодо операційного ризику, ринкового ризику, ризику ліквідності, а також загального фінансового ризику (згідно принципів PFMI-IOSCO цей ризик визначений як загальний комерційний ризик).

Таблиця 18.1 Сфери ризику за 2021 рік

	Вартість під ризиком	Резерв під зменшення корисності	Балансова вартість
Активи			
Інші фінансові активи	155 923	(41)	155 882
Грошові кошти	40 929	(15)	40 914
Усього	196 852	(56)	196 796
Зобов'язання			
Інші фінансові зобов'язання	16 268	-	16 268
Усього	16 268	-	16 268

Таблиця 18.2 Сфери ризику за 2020 рік

	Вартість під ризиком	Резерв під зменшення корисності	Балансова вартість
Активи			
Інші фінансові активи	290 114	(17)	290 097
Грошові кошти	1 233	(78)	1 155
Усього	291 347	(95)	291 252
Зобов'язання			
Інші фінансові зобов'язання	110 789	-	110 789
Усього	110 789	-	110 789

Кредитний ризик. Ризик невиконання зобов'язань учасниками клірингу перед Розрахунковим центром як центральним контрагентом наразі повністю мінімізований за рахунок вимоги Розрахункового центру щодо обов'язкового попереднього депонування та резервування коштів і цінних паперів учасниками клірингу для розрахунків за правочинами щодо цінних паперів або в якості гарантійного забезпечення. Мінімізація ризику невиконання зобов'язань учасниками клірингу перед Розрахунковим центром як центральним контрагентом за правочинами щодо цінних паперів, в свою чергу, дозволяє мінімізувати кредитний ризик, як ризик виникнення в Розрахункового центру фінансових втрат за розрахунками з оплати чи поставки цінних паперів. Розрахунковий центр підтримує кредитний ризик на низькому рівні: грошові активи представлени високоліквідними активами (кошти на поточному рахунку в Національному банку України та облігації внутрішньої державної позики), а також коштами, розміщеними на поточних рахунках в банках України.

Таблиця 18.3. Величина кредитного ризику - зовнішні кредитні рейтинги

Облігації внутрішньої державної позики	Інвестиційний рівень	Спекулятивний рівень	Відсутні кредитні рейтинги	Усього
Усього фінансових інструментів 2021 рік	154 312	-	42 540	196 852
Усього фінансових інструментів 2020 рік	127 852	-	163 495	291 347

Таблиця 18.4. Величина кредитного ризику - внутрішні кредитні рейтнгги

	Інвестиційний рівень	Спекулятивний рівень	Відсутні кредитні рейтнгги	Усього
Усього фінансових інструментів 2021 рік	24 661	-	172 191	196 852
Усього фінансових інструментів 2020 рік	353	-	290 994	291 347

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Таблиця 18.5. Фінансові активи, які є простроченими або такими, корисність яких зменшилась

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Непрострочена та незнецінена заборгованість	196 811	291 330
Знецінена:	41	17
із затримкою платежу до 93 днів	37	15
із затримкою платежу від 184 до 365 днів	4	2
Усього	196 852	291 347

Таблиця 18.6. Величина кредитного ризику - ймовірність невиконання зобов'язань (дефолт)

	Не більше 10%	Від 10% до 25% (включно)	Від 25% до 50% (включно)	Більше 50%	Усього
Усього фінансових інструментів 2021 рік	196 811	-	-	41	196 852
Усього фінансових інструментів 2020 рік	291 252	78	-	17	291 347

Таблиця 18.7. Величина кредитного ризику - класи фінансових інструментів

	Депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України	Облігації внутрішньої державної позики	Кошти в Національному банку України	Кореспондентські/ поточні рахунки у банках України	Інші фінансові інструменти
Усього фінансових інструментів 2021 рік, з них: під кредитним ризиком	-	154 312	16 268	24 661	1 611
Усього фінансових інструментів 2020 рік, з них: під кредитним ризиком	161 032	127 852	880	353	1 230
				353	1 230

Таблиця 18.8. Величина кредитного ризику - типи оцінки очікуваних кредитних збитків

	12-місячні очікувані кредитні збитки	Очікувані кредитні збитки за весь строк дії	Усього
Усього фінансових інструментів 2021 рік (валова балансова вартість)	196 796	56	196 852
Усього фінансових інструментів 2020 рік (валова балансова вартість)	291 252	95	291 347

Таблиця 18.9. Величина кредитного ризику - методи оцінки очікуваних кредитних збитків

	За індивідуальною оцінкою	За суккупною оцінкою	Усього
Усього фінансових інструментів 2021 рік (валова балансова вартість)	42 540	154 312	196 852
Усього фінансових інструментів 2020 рік (валова балансова вартість)	2 463	288 884	291 347

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Таблиця 18.10. Величина кредитного ризику - зменшення корисності за фінансовими інструментами

	Не знецінені POSI активи	Кредитно-знеціненні	Усього
Усього фінансових інструментів 2021 рік	196 811	-	41 196 852
Усього фінансових інструментів 2020 рік	291 330	-	17 291 347

Ризик ліквідності – ризик виникнення збитків у Розрахункового центру у зв'язку з неможливістю своєчасного виконання ним в повному обсязі своїх фінансових зобов'язань, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат, внаслідок відсутності достатнього обсягу високоліквідних активів.

Враховуючи бізнес-профіль та специфіку діяльності, Розрахунковий центр визначає тривалість періоду повного і своєчасного виконання Розрахункового центром своїх платіжних (розрахункових) зобов'язань під час стресової ситуації на рівні одного банківського дня. Відповідно, необхідний для цього обсяг високоякісних ліквідних активів на кожну дату має складати не менше 100% від зобов'язань Розрахункового центру. Таким чином, управління ліквідністю Розрахункового центру базується на тому принципі/припущені, що наявні необтяженні високоякісні ліквідні активи мають повністю покривати 100%-й відтік коштів клієнтів Розрахункового центру.

Для забезпечення дотримання вищеноведеного показника ризик-апетиту до ризику ліквідності Розрахунковий центр протягом операційного дня підтримує на банківському рахунку, відкритому в Національному банку України для здійснення розрахунків у системі клірингового обліку та/або організації проведення розрахунків (далі – рахунок Розрахункового центру), суму коштів, що є тотожною або перевищує за розміром суму залишків клірингових активів щодо коштів, що обліковуються на всіх клірингових рахунках, субрахунках та розподільчих клірингових субрахунках учасників клірингу, відкритих в системі клірингового обліку Розрахункового центру.

Тимчасово вільні клієнтські кошти на Рахунку Розрахункового центру, за якими станом на кінець операційного часу Розрахункового центру не було прийнято від учасників клірингу документів на списання клірингових активів щодо коштів з системи клірингового обліку та відповідного списання коштів з рахунку Розрахункового центру, залишаються на рахунку Розрахункового центру.

Таблиця 18.11. Аналіз непохідних фінансових зобов'язань за строками погашення

	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	На вимогу та менше 1 місяця	Усього	На вимогу та менше 1 місяця	Усього
Усього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	16 268	16 268	110 789	110 789

Таблиця 18.12. Розкриття аналізу фінансових активів, утримуваних для управління ризиком ліквідності, за строками погашення

	На вимогу та менше 1 місяця	Менше 1 року	Більше 1 року	Усього
АКТИВИ за 2021 рік				
Грошові кошти	40 929	-	-	40 929
Інші фінансові активи	11 373	29 805	114 745	155 923
Усього фінансових активів	52 302	29 805	114 745	196 852
АКТИВИ за 2020 рік				
Грошові кошти	1 233	-	-	1 233
Інші фінансові активи	162 262	10 363	117 489	290 114
Усього фінансових активів	163 507	10 363	117 489	291 347

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»

Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Процентний ризик виникає внаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок відкритих позиціях за активами та зобов'язаннями. Розрахунковий центр не схильний до процентного ризику за рахунок встановлених обмежень (Примітка 1), так як Розрахунковий центр не залучає процентні ресурси для здійснення своєї діяльності. Середньозважена ефективна процентна ставка за депозитними сертифікатами, емітованими Національним банком України, у першому півріччі 2021 року становила 6.11%, а в 2020 році становила 6.58%. З 01.07.2021 року Розрахунковий центр, як небанківська фінансова установа використовує методи оцінки, що застосовувались для оцінки процентного ризику банківської установи, для оцінки загального фінансового ризику - ризику неможливості продовження діяльності Розрахункового центру, який може виникнути при погіршенні фінансового стану Розрахункового центру, якості його активів, структури капіталу, при виникненні збитків від його діяльності внаслідок перевищення витрат над доходами.

Таблиця 18.13. Розкриття інформації про фінансові інструменти за типом ставки відсотка

	Плаваюча ставка відсотка	Фіксована ставка відсотка	Усього
Усього фінансових інструментів 2021 рік	-	196 852	196 852
Усього фінансових інструментів 2020 рік	-	291 347	291 347
Усього фінансові зобов'язання 2021 рік	-	16 268	16 268
Усього фінансові зобов'язання 2020 рік	-	110 789	110 789

Ринковий ризик представляє собою ймовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів. Розрахунковий центр встановлює кількісні показники ризик-апетиту до ринкових ризиків виключно в контексті управління процентним ризиком торгової книги.

Розрахунковий центр не здійснював у 2021 році придбання цінних паперів до торгової книги, виходячи з чого, апетит до процентного ризику торгової книги був встановлений на нульовому рівні. Відповідно, ліміт максимально можливої вартості під ризиком (VaR) для процентного ризику торгової книги на 2021 рік також був встановлений на нульовому рівні.

Валютний ризик - наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют. До 01.07.2021 року Розрахунковий центр, як небанківська установа оцінював валютний ризик як несуттєвий та контролював його через дотримання показників лімітів валютної позиції, встановлених Національним банком України. Оцінка валютного ризику здійснювалась за допомогою розрахунку ризикової вартості (VaR) за відкритими валютними позиціями. Враховуючи той факт, що діяльність Розрахункового центру, як небанківської фінансової установи з 01.07.2021 року не передбачає підтримання відкритих валютних позицій, Розрахунковий центр, відповідно, не наражається на валютний ризик у своїй діяльності.

Таблиця 18.14. Аналіз валютного ризику

	Гривні	Долари США	Євро	Усього
Усього непохідних фінансових активів	196 852	-	-	196 852
Усього непохідних фінансових зобов'язань	16 268	-	-	16 268
Чиста валютна позиція на 31 грудня 2021 року	180 584	-	-	180 584
Усього непохідних фінансових активів	291 004	316	27	291 347
усього непохідних фінансових зобов'язань	110 753	36	-	110 789
Чиста валютна позиція на 31 грудня 2020 року	180 251	280	27	180 558

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Операційний ризик. Розрахунковий центр проводить регулярний моніторинг операційного ризику і рівня схильності до виникнення операційних збитків. Підрозділ з управління ризиками здійснює оцінку операційного ризику і готує рекомендації щодо його зниження. Розрахунковий центр з метою виявлення та оцінки операційного ризику використовує такі інструменти:

- аналіз результатів перевірок, здійснених підрозділом внутрішнього аудиту та зовнішнім незалежним аудитором;
- створення та ведення бази внутрішніх подій операційного ризику та аналіз накопиченої в ній інформації;
- ключові показники ризику (Key Risk Indicators - KRI);
- самооцінка операційного ризику (Risk Self Assessments);
- сценарний аналіз (Scenario Analysis), який використовується для стрес-тестування операційного ризику (проводиться на шоквартальній основі).

Комплаєнс-ризик розглядається як імовірність виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат, не отримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання Розрахунковим центром вимог законодавства, ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також положень внутрішніх документів Розрахункового центру.

19. Пруденційні показники

Пруденційні показники. До 01 липня 2021 року Розрахунковий центр як банківська установа при розрахунку економічних нормативів та звітуванні щодо дотримання їх нормативних значень, в тому числі щодо дотримання мінімального розміру регулятивного капіталу, керувався нормами Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України №368 від 28 серпня 2001 року.

Також у звітному періоді на Розрахунковий центр розповсюджувались вимоги Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 01 жовтня 2015 року №1597. Відповідно до вимог вказаного Положення Розрахунковий центр повинен дотримуватись лише одного з нормативів, встановлених для осіб, що здійснюють клірингову діяльність, а саме: коефіцієнту покриття зобов'язань учасників клірингу. Розрахунок вказаного показника здійснюється щоденно, а звітування щодо його дотримання здійснюється щомісячно. Наразі не встановлені пруденційні показники, які мають розраховуватись на груповій основі з урахуванням фінансових показників дочірньої компанії.

Коефіцієнт покриття зобов'язань учасників клірингу. Згідно Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 01 жовтня 2015 року №1597, Розрахунковий центр має наразі дотримуватись лише одного з нормативів, встановлених для осіб, що здійснюють клірингову діяльність, а саме: коефіцієнту покриття зобов'язань учасників клірингу, звітування щодо дотримання якого здійснюється щомісячно. Коефіцієнт покриття зобов'язань учасників клірингу є показником для оцінки здатності Розрахункового центру, забезпечити виконання зобов'язань учасників клірингу за договорами щодо цінних паперів. Коефіцієнт покриття зобов'язань учасників клірингу розраховується як відношення суми зобов'язань у грошових коштах клієнтів особи, що провадить клірингову діяльність, за підсумками клірингу щодо договорів купівлі-продажу цінних паперів, термін виконання зобов'язань за якими настав, до суми вартості попередньо зарезервованих учасниками клірингу грошових коштів (забезпечення зобов'язань) та розміру гарантійного (або інших аналогічного призначення) фонду. Нормативне значення коефіцієнта покриття зобов'язань учасників клірингу - не більше одиниці. Нормативне значення коефіцієнта покриття зобов'язань учасників клірингу - не більше одиниці. Протягом звітного періоду значення коефіцієнта покриття зобов'язань учасників клірингу жодного разу не порушувалось, показник коефіцієнту не перевищував значення 0,7.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Мінімальний розмір регулятивного капіталу

Згідно Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринках капіталу - клірингової діяльності, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку N665 від 19 серпня 2021 року (далі – Ліцензійні умови) розмір регулятивного капіталу ліцензіата, який здійснює клірингову діяльність центрального контрагента, має відповідати значенням пруденційних нормативів, встановлених Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для осіб, які провадять клірингову діяльність центрального контрагента. Наразі в поточній редакції Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 01 жовтня 2015 року №1597, вимоги щодо мінімального розміру регулятивного капіталу особи, яка здійснює клірингову діяльність центрального контрагента, відсутні. Проте, рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку №667 від 19 серпня 2021 року «Про затвердження змін до Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками» з 01 квітня 2022 року запроваджуються вимоги щодо мінімального розміру регулятивного капіталу особи, яка здійснює клірингову діяльність центрального контрагента. Мінімальний розмір регулятивного капіталу особи, яка провадить клірингову діяльність, повинен становити не менше мінімального розміру початкового капіталу, встановленого законодавством для відповідного виду діяльності в межах клірингової діяльності – 250 мільйонів гривень з наступними коефіцієнтами:

- з дня набрання чинності Ліцензійних умов по 31 грудня 2023 року з коефіцієнтом 0,25;
- у період з 1 січня 2024 року по 31 грудня 2025 року з коефіцієнтом 0,5;
- у період з 1 січня 2026 року по 31 грудня 2027 року з коефіцієнтом 0,75.

Таким чином, в період по 31 грудня 2023 року початковий капітал особи, яка має намір здійснювати клірингову діяльність центрального контрагента має складати не менше, ніж 62 500 тисяч гривень.

Станом на 31 грудня 2021 року регулятивний капітал Розрахункового центру відповідає вищезазначеним вимогам.

31 грудня 2021 року

Капітал первого рівня:		265 154
зареєстрований статутний капітал (примітка 12)		206 700
резервний капітал (примітка 12)		42 753
нерозподілений прибуток на початок 2021 року		15 701
Розмір капіталу первого рівня зменшується на суму:		9 937
простроченої понад 30 днів дебіторської заборгованості		41
нематеріальних активів за залишковою вартістю (примітка 7)		4 229
прибутку на початок звітного року, що був розподілений у 2021 році (примітка 12)		129
збитків поточного року		5 345
витрат майбутніх періодів		193
Капітал другого рівня		-
Загалом регулятивний капітал		255 217

20. Потенційні зобов'язання

a) Розгляд справ у суді

Станом на 31 грудня 2019 року Розрахунковий центром були сформовані резерви у сумі 2 793 тисяч гривень за зобов'язаннями у справі, що знаходилася у провадженні судів за майновими вимогами до Розрахунковий центру. Зазначена справа була трудовим спором про визнання звільнення з посади працівника Розрахунковий центру незаконним, поновлення на посаді та стягнення з Розрахунковий центру на користь працівника середньої заробітної плати за час вимушеної прогулу, а також стягнення моральної шкоди. У зв'язку з тим, що Розрахунковий центр оцінював ризик програшу даної справи, як високий, був сформований резерв під ймовірні виплати за трудовим спором. Станом на 31 грудня 2020 року у даній справі винесено рішення на користь Розрахунковий центру, в зв'язку з чим резерв в повній сумі розформовано. Станом на 31 грудня 2021 Розрахунковий центр не мав потенційних зобов'язань щодо розгляду справ у суді.

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

б) Зобов'язання з невідмовоної оренди

Станом на 31 грудня 2021 та 31 грудня 2020 року Розрахунковий центр не виступав орендатором за невідмовними договорами оперативного лізингу (оренди).

в) Активи, надані в заставу, та активи в заставі, щодо яких передбачені обмеження, пов'язані з володінням, користуванням та розпорядженням ними

Станом на 31 грудня 2021 року та на 31 грудня 2020 року Розрахунковий центр не надавав у заставу власні активи.

21. Справедлива вартість активів та зобов'язань

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках описаної нижче ієрархії джерел справедливої вартості на підставі вихідних даних самого нижнього рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому.

- *Рівень I* - Ринкові котирування цін на активному ринку ідентичних активів або зобов'язань (без будь-яких коригувань).
- *Рівень II* - Моделі оцінки, в яких суттєві для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, є прямо або опосередковано спостережуваними на ринку.
- *Рівень III* – Моделі оцінки, в яких суттєві для оцінки справедливої вартості вихідні дані, що відносяться до найбільш низького рівня ієрархії, не є спостережуваними на ринку.

Методи та припущення, використані при визначенні справедливої вартості. Під час подання інформації про справедливу вартість фінансових інструментів Розрахунковим центром були використані наступні методи і зроблені припущення:

- справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, розраховується на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків. Якщо ці фінансові інструменти є короткостроковими іх балансова вартість є обґрунтованим приблизним значенням справедливої вартості;
- переважна частина залучених Розрахунковим центром коштів є короткостроковими і балансова вартість є обґрунтованим приблизним значенням справедливої вартості;
- інші активи і зобов'язання є короткостроковими і їх вартість приблизно дорівнює справедливій.

Таблиця 21.1. Аналіз активів і зобов'язань за справедливою вартістю, за рівнями її оцінки за 2021 рік

	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
	Рівень I	Рівень II	Рівень III		
Активи, які оцінюються за справедливою вартістю					
Необоротні активи, утримувані для продажу	3 580	-	-	3 580	3 580
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Інвестиційна нерухомість	-	42 401	-	42 401	42 401
Інші фінансові активи	151 631	-	1 570	153 201	155 882
Інші нефінансові активи	-	-	756	756	756
Грошові кошти	40 914	-	-	40 914	40 914
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Інші фінансові зобов'язання	16 268	-	-	16 268	16 268
Інші нефінансові зобов'язання	-	5 418	-	5 418	5 418

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Таблиця 21.2. Аналіз активів і зобов'язань за справедливою вартістю, за рівнями її оцінки за 2020 рік

	Справедлива вартість за різними моделями оцінки			Усього справедлива вартість	Усього балансова вартість
	Рівень I	Рівень II	Рівень III		
Активи, які оцінюються за справедливою вартістю					
Необоротні активи, утримувані для продажу	4 006	-	-	4 006	4 006
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Інвестиційна нерухомість	-	43 215	-	43 215	43 215
Інші фінансові активи	288 884	-	1 213	290 097	290 097
Інші нефінансові активи	-	-	690	690	690
Грошові кошти	1 155	-	-	1 155	1 155
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Інші фінансові зобов'язання	110 789	-	-	110 789	110 789
Інші нефінансові зобов'язання	-	5 557	-	5 557	5 557

22. Операції з пов'язаними сторонами

Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона прямо або опосередковано здійснює контроль над іншою або має суттєвий вплив на прийняття фінансових та операційних рішень іншою стороною.

Материнською компанією для Розрахункового центру є Національний банк України (Примітка 1).

Провідний управлінський персонал - персонал, відповідальний за керівництво, планування та контролювання діяльності Розрахункового центру, зокрема, голова та члени Правління.

До 01 вересня 2020 року до переліку пов'язаних осіб Розрахункового центру був включений ПАТ «Національний депозитарій України». З 01 вересня 2020 року з переліку членів Наглядової ради ПАТ «Національний депозитарій України» були виключені фізичні особи, які є членами Наглядової ради Розрахункового центру, у зв'язку з чим зник зв'язок пов'язаності для ПАТ «Національний депозитарій України» та Розрахункового центру.

Таблиця 22.1. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2021 року:

	Материнська компанія	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Інші фінансові активи	3	-	-	-
Грошові кошти	16 268	-	-	-
Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	-

Таблиця 22.2. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2021 рік:

	Материнська компанія	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентний дохід	5 155	-	-	-
Інші прибутки (збитки)	36	-	-	-
Інші витрати	196	-	-	-

ПАТ «РОЗРАХУНКОВИЙ ЦЕНТР»
Примітки до окремої фінансової звітності за 2021 рік

Таблиця 22.3. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами станом на 31 грудня 2020 року:

	Материнська компанія	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Інші фінансові активи	161 032	-	-	-
Грошові кошти	880	-	-	-
Інші фінансові зобов'язання		6 095	-	-

Таблиця 22.4. Доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами за 2020 рік:

	Материнська компанія	Дочірні компанії	Провідний управлінський персонал	Інші пов'язані сторони
Процентний дохід	14 579	-	-	-
Інші прибутки (збитки)	36	18	-	-
Інші витрати	197	-	-	-

Таблиця 22.5. Виплати та нарахування провідному управлінському персоналу:

	2021 рік		2020 рік	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
Витрати на виплати працівникам	5 198	350	5 514	306
Нарахування річних виплат	1 892	2 130	881	2 107

У Розрахунковому центрі є програма додаткових виплат управлінському персоналу що можуть бути здійснені після затвердження фінансової звітності за рішенням Наглядової ради. Розрахунковим центром нараховуються такі виплати у періоді, до яких вони відносяться (Таблиця 22.5). Сума невиплачених нарахованих річних виплат управлінському персоналу за 2020 рік протягом 2021 року склала 215 тисяч гривень, а за 2019 рік протягом 2020 року склала 68 тисяч гривень.

Таблиця 22.6. Виплати та нарахування членам Наглядової ради:

	2021 рік		2020 рік	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
Поточні витрати	1 076	-	336	-

23. Події після звітного періоду

Отримання ліцензії центрального контрагента. Рішенням №49 від 27 січня 2022 року Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку видала Розрахунковому центру нову ліцензію - ліцензію на провадження професійної діяльності на ринках капіталу – клірингової діяльності центрального контрагента.

Військова агресія. 24 лютого 2022 року Російська Федерація здійснила вторгнення на територію України. Військові дії можуть суттєво вплинути на економічну ситуацію в країні, а їх наслідки неможливо оцінити з достатнім рівнем передбачуваності. Управлінський персонал Розрахункового центру прийняв рішення спостерігати за ситуацією з метою запобігання негативним наслідкам військової агресії та внесенню коригувань до фінансової звітності, за необхідності, щойно можна буде оцінити вплив наслідків воєнної агресії Російської Федерації. Проаналізувавши існуючі внутрішні, економічні та воєнні чинники невизначеності та враховуючи їх можливий вплив, керівництво Товариства дійшло висновку, що припущення стосовно безперервної діяльності підпадає під невизначеність внаслідок воєнної агресії Російської Федерації проти України.